

Ancienne Comedie PARIS

BIBLIOTHECA CHEMICA,

ADORNATA

JOAN. WILHELMO BAUMER,
IN ACADEMIA GIESSENA
MEDICINAE PROFESSORE PRIMARIO.

GIESSAE
APUD JOAN. JUSTUM FRIED. KRIEGER,
ACAD. BIBLIOPOLAM MDCCLXXXII.

1782.

PROOEMIUM.

Cuilibet disciplinae historiam eius literariam praemitti, et vtile et necessarium esse, arbitror; huius enim beneficio scientiarum artiumque fata, decrementa atque incrementa, cum suis caussis, autorum vitae et felicia infeliciave conamina, et libri bonae aut malae notae, omnium optime cognoscuntur. His vero adminiculis adiuti, in studiis nostris citiores solidioresque progressus facere possumus.

In nonnullis disciplinis historia literaria ad maiorem, in aliis ad minorem, perfectionis gradum, pluribus paucioribusque viris doctis in hunc finem cooperantibus, perducta est.

Praeter illos, qui de scientiae medicae, et disciplinarum illi famulantium, historia egerunt, v. c. Dominos van der Linden, Danielem Clerck, Joannem Freind, Gottl. Stollium, Joan. Henr. Schultzium, de Haller &c. Chemiae historiam passim attingentes, Domini

 mini

mini W. Gratarolus, Olaus Borrichius, Herm. Conringius, Petrus Borellus, Joannes Jacobus Mangetus & Fridericus Rothſcholtzius, Laur. Crellius &c. de hiſtoria chemica plus minusve bene meriti ſunt; Rothſcholtzii enim bibliotheca chemica fere nil niſi imperfectus librorum chemicorum catalogus eſt. Scriptorum etiam chemicorum enumerationes, nonnullis chemiae inſtitutionibus adiectae, iuſto breviores videntur; cum plerumque nil niſi mera autorum nomenclatura ſint.

Ipſa autem hiſtoriae literariae conſignatio laboris oppido plena, et, certo reſpectu, ſemper imperfecta eſt; tantis enim tenebris antiquiſſima eius monumenta involuta ſunt, vt, vbi pedem tuto figere liceat, omnino neſcias, et futura tempora novos vnius eiusdemque diſciplinae partus continuo edere, ſatis notum eſt: Eadem in hiſtoriam chemicam quadrare, prono alveo labitur.

Cum inſtitutiones chemicas, praelectionibus academicis accommodatas, rerum ſerie rite ordinata, ac ſtilo puriore, edere, in propoſitis habeam; hiſtoriam huius diſciplinae literariam, quantum per vires et connexa licuit, ideo praemittere volui, ne chemiae

eden-

edendae volumen iuſto prolixius fiat, et quo eius cultores brevem illius hiſtoriam literariam ſeparatim habeant.

Chemiae ſcriptores, pro diverſis huius diſciplinae generibus, ita tamen coordinavi, vt ſingulis libros ſuos vno eodemque loco ſubiungerem, ac ſimul aetatum ſeriei, quantum fieri potuit, rationem haberem. Singulas chemicas diſſertationes citare, nimis operoſum ac ſuperfluum, optimasque chemiae conſultis iam notas eſſe, credidi. Quosdem levioris momenti auctores ſtudio omiſſi, aliorum forte memorandorum, ex notitiae defectu, rationem habere non potui. Nec, omnes citatos bonae notae eſſe, ſpondere audeo.

Quos ipſemet debita attentione legi, de iis breve, aequum et bene fundatum iudicium me tuliſſe, arbitror; licet etiam in iis recenſendis principum chemicorum, quam proprio, iudicio vti malui. Erroneo autem iudicio meritis aliorum laudibus detrahere, a bono viro alienum, et immeritis laudes affingere, lectoribus quibusdam noxium fore credidi: Judicium igitur de illis iuſte ferendum aliis in medio poſitum ſit.

Quae erronea forte irrepserunt, vt corrigant, et manca suppleant, scientiae chemicae primicerios etiam atque etiam rogare volui, et beneficium hoc, reipublicae chemicae mihique praestitum, gratissimo semper animo praedicaturus sum.

Sciolorum autem, imperitorum, et non nisi vitiis valentium, calumniis respondere, nunquam in animum induxi; sed potius propriam suam turpitudinem ipsis, sine vllo famae meae detrimento, relinquere, et tempora mea multo melius, quam his Aethiopibus lavandis; collocare, iam dudum, ac tanto libentius didici; cum, viros vere literatos et aequos longe aliter sentire, nec ab eiusmodi stultorum iniquorumque placitis ac iudicio pendere, satis certus sim.

Habes igitur, Benevole Lector, licet non ex asse completum, attamen verum historiae literariae chemicae compendium, quo forte, connexis conspirantibus, quodam modo vti poteris ad sculpendum historiae chemicae Palladium. Vale, et age semper feliciter! Dabam Giessae, Calendis Febr. MDCCLXXXII.

INDEX

INDEX AUTORUM.

)(4 Claus

ERRATA.

p. 1. l. 4. lege manuale et rationale.
p. 27. l. 2. — Febure, Pharmacop. Reg. facc. XVI.
p. 105. post Jo. Feruclinm, adde: Jo Hisk. Cardilucius, Med. Doctor. Magnalia medico-chymica, Norimb. 1586. et 1667. Eiusdem Königlich chymischer und arzeneyischer Pallast. ibid. 1684. 8.

Cap.

Caput I.

DE HISTORIAE CHEMICAE SCRIPTORIBUS.

Cum, praeter naturale chemiae exercitium, ad eam rite addiſcendam hiſtoria huius diſciplinae literaria haud parum contribuat: eam, quantum potui atque per connexa licuit, breviter et vere traditurus ſum.

Hiſtoriae chemicae fundamenta ſequentes in primis poſuerunt:

Olaus Borrichius, Danus, Barchae in dioeceſi Ripenſi 1626 natus, anno 1690 obiit. Chemiae et Botanices profeſſione, et Archiatri Regii officio, Havniae functus eſt. Scripta eius perdocte concinnata ſunt: in alchymicis tamen quandoque nimis credu-

lus fuisse, videtur. Libri eius huc pertinentes sunt:

Dissertatio de ortu et progressu chemiae, Havniae 1668. 4. edita.

Tractatus de Hermetis et veterum Aegyptiorum sapientia, ab Hermanni Conringii animadversionibus vindicata, ibid. 1674. 4.

Conspectus chemicorum illustrium, ibid. 1697. Cui libro posthumo historia vitae eius, ab ipso conscripta, praefixa est.

Petrus Borellus, Gallus, Medic. Doctor, Archiater Regius et Poliater Castrensis (de Castres) qui circa medium saeculi XVII. claruit.

Bibliotheca chemica, cum appendice, vsque ad annum 1653. pertingens, Parisiis 1654. et Heidelbergae 1656. edita est.

Joan. Jac. Mangetus, Med. Doctor et Borussiorum Regis Archiater, circa saec. XVIII. inclaruit.

Bibliotheca chemica curiosa, Genevae 1702. vol. 2. in fol.

Idiomate Germanico Francofurthi 1707. prodiit.

Frid. Rothscholtzius, natus Hernstadii in Silesia 1658. celebris Bibliopola Norimbergensis fuit.

Bi-

Bibliotheca chemica, ſeu collectio auctorum fere omnium, qui de naturae arcanis, re metallica et minerali, nec non de melioratione corporum artificiali ſcripſerunt, fasciculi V. Norimbergae ab anno 1725 vsque ad annum 1729. edita. Eadem ibidem 1735. recuſa eſt.

Scriptorum chemicorum, aliorumque chemiam non tractantium, catalogum, nullam autem librorum diiudicationem, continet.

Veterum philoſophorum ſigla et imagines magicae, cum catalogo rariorum librorum magico-cabaliſtico-chemicorum. Hernſtadii 1732.

Laur. Crellius, Ducis Brunsvic. a conſil. rerum metall. et Med. Prof. Helmſtad. Chemiſches Journal, partes V. Lemgoviae 1779. 1780. Eiusd. Neueſte Entdeckungen in der Chymie. pr. 1. Lipſiae 1781. Tam libros, quam inventa nova chemica, probe recenſuit.

Auctorum chemicorum recenſionem ita inſtiturus ſum, vt primo illos citem, qui de chemia generatim ſcripſerunt: dein eos, qui chemiam phyſicam tractarunt: tertio qui chemiae docimaſticae et metallurgicae operam dederunt: ad haec Alchemicos celebriores: poſtea, qui chemiam mechanicam tradiderunt, et denique eos, a quibus chemiae phar-

 ma-

maccevticae opera navata eſt. Cum vero de pluribus chemiae ſpeciebus quidam bene meriti ſint, ad evidandam prolixitatem, ſub vno eodemque autore ſcripta eius chemica omnia ſimul ac ſemel allegaturus ſum. Ex eadem quoque cauſſa factum eſt, vt, pro auctorum citandorum occaſione, chemiae oeconomicae ſcripta reliquis interpoſita ſint.

Caput II.

DE AUCTORIBUS CHYMIAM GENERATIM, VEL PLURES EIUS PARTES, PERTRACTANTIBUS.

BASILIUS VALENTINUS, ſe in regione ſupra rhenum ſita natum eſſe, in curru antimonii triumphali perhibuit. Ordinis S. Benedicti Monachus, in D. Petri monaſterio Erfordiae circa ſaeculi XV. exitum vixit. Indagatione naturali et ſcientia chemica clarus, atque in hac Theophraſti Paracelſi praeceptor fuit. Vid. Gudeni hiſt. Erfurthenſis L. 2. p. 129., Hunc inter veterum chemicorum primicerios Geor. Ern. Stahlius in fundamentis chemiae dogm. et exprimentalis L. 2. p. 129. retulit. Teſte Herm. Boerhave chem. theor. p. 18. in chemia vulgari artifex peritiſſimus fuit, et in curru eius triumphali antimonii cuncta fere artificia chemica, pro no-

novis hodie falſo vendita, continentur ac ſincere deſcribuntur. Quin et in abſtruſiore artis parte ſe eximium dedit. A Joanne Henrico Pottio, in exercitationibus chemicis, omnium philoſophorum veriſſimus nominatus eſt. His tamen non obſtantibus, quibusdam temporis ſuis praeiudiciis v. c. de virulenta antimonii crudi indole, de ſiderum ad metallorum geneſin influxu, et de viribus corporum ex colorum conditione aeſtimandis praeoccupatus fuit. Quin illum in depraedicandis medicamentorum ſuorum antimonialium viribus nimium fuiſſe, chemiae et medicinae periti haud facile negabunt. Nec, quaedam eius particularia talo haud ſatis firmo nixa eſſe, Jo. Kunckelius in laboratorio chemico pr. 3. p. 376. temere arbitratus eſt.

Azoth ſive Aureliae occultae philoſophorum partes duae, materiam primam, et decantatum illum lapidem philoſophorum per aenigma philoſophicum, colloquium parabolicum, tabulam ſmaragdinam Hermetis, ſymbola, parabolas, et figuras Saturni, ſolide et perſpicue explicantes. Francof. 1613. 4. et in theatr. chem. vol. 4. Argent. 1613.

Opus praeclarum ad vtrumque, quod filio ſuo adoptivo, pro teſtamento, dedit. in theatr. chem. tom. 4. p. 1061.

Liber de microcoſmo, de magno mundi miniſterio et medicina hominis, Marb. 1609. 8.

Practica vna cum duodecim clavibus et appendice, cum tripode aureo Mich. Mayeri, Francof. 1618. 4. Nec non in museo hermetico reformato et amplificato ibid. 1677. et 1678.

Apocalypsis chemica, Erford. 1624. 8.

Triumph-Wagen des antimonii, mit Kerckringii Anmerkungen, Hamb. 1676. 8. Nürnberg 1752. 8.

Currus antimonii a Theod. Kerckringio latinitate donatus et commentario illustratus, Amstel. et Genevae 1671. 12.

Tractatus chymico - philosophicus de rebus supernaturalibus et naturalibus metallorum et mineralium, Francof. 1676. 8.

Chymische Schriften, Hamb. 1694. 8.

Aurelius Philippus Theophrastus ab Hohenheim, dictus Paracelsus, natus in Tigurinorum vico Einsiedel 1493. denatus Salisburgi 1541. Basilii Valentini discipulus, post plures per Europae regiones, Aegyptum et Arabiam peregrinationes, Basileae medicinam aliquamdiu professus, et praxin clinicam exercens, et dein per Germaniam oberrans, sectae chemicae autor extitit, et Medicos ad chemiam atque alchemiam exercendas iurgiis scriptisque exitavit. In stilo obscurus, grandiloquus, astrologicis phantasiis deditus, in opinionibus suis inconstans, et in-

incultis moribus praeditus fuit. Novum quasi literati orbis cometam et recentiorum enthusiastarum patrem Dan. Geor. Morhofius in polyhistore tom. 2. l. 1. c. 15. illum nominavit. Cum a Basil. Valentino, ex pluribus corporibus aquam, oleum et salem arte elici posse, didicerat; haec ipsa corporum principia esse, postea statuit. In vitriolo cum affeclis suis mercurium philosophicum multiplicantem, seu lapidem philosophorum, quaesivit; sed in alchemia ante illum Isaacus Hollandus et Basilius Valentinus solidiora scripserunt. Quo iure Joan. Kunckelius, in laboratorio chemico p. 188. pro adepto illum habuerit, nescio.

Nulla scripta vivus edidit, sed omnia posthuma sunt, eaque plura quidem vtilia, sed non pauca etiam erronea, continent. In manuali eius plurimi chemici processus propositi sunt, illud tamen magis pro opere ex Lullio, Isaaco Hollando et Basilio Valentino compilato, quam proprio, habendum est vid. Geor. Ern. Stahlius chemiae pr. 1. p. 219. et tract. de sulphure p. 51.

Opera Medico-Chemica seu Paradoxa, tom. XII. Francof. 1603. 4. vol. 4. Amstel. 1652. Genevae 1658. fol. vol. 3. Basil. 1685. vol. 10. edita sunt; inter quas editio Genevensis optima est.

Pyrophilia, Basil. 1568.

De praeparationibus mineralium libri duo, ibid. 1669.

De natura rerum libri VII. ibid. 1573.

Archidoxorum libri X. quibus liber de mercurio metallorum, et alius de quinta eſſentia, adiecti ſunt, ibid. 1582.

Joan. Baptista ab Helmont, nobilis Bruxellenſis, natus 1577. et 1644. obiit. Se ipſum philoſophum per ignem nominavit, et Medicos ad botanices, chymiae et phyſices ſtudium excitavit. Cum Thale Mileſio aquam, atque in illa natantia, vniverſale omnium corporum elementum eſſe, ſtatuit. Ficto ſuo archaeo nimium v. c. animalium generationem, omniumque actionum moderationem, attribuit. Judicante Jo. Kunckelio in laboratorio chemico p. 627. philoſophus magis in verbis, quam in ſcientia chemica, fuit. Scripta eius, a filio Franciſco Mercurio edita, multas vtiles quidem obſervationes, ſed etiam non pauca obſcura fictaque continent.

Opera medico chemica, Amſtelod. 1648 et 1652. Veneriis 1651. Lugd. 1667. Francof. 1682. et curante Valentini ibid. 1707. edita ſunt; inter quas editiones vltima optima eſt.

Andreas Libavius, Halae Magdeburgicus, Coburgae 1605. obiit. Primo Pro-

Professoris Philos. in Academia Jenensi, dein Poliatri et Gymnasiarchae Rothenburgi ad Tuberam, et denique Gymnasiarchae Coburgensis muneribus functus est. Celebris chymicus, physicus et medicus fuit, illique diligentiam rationalem, in experimentorum chemicorum collectione, Geor. Ern. Stahlius in Basilicae chemicae praefatione attribuit.

Opera chymica, vol. VII. Francof. 1606. fol.

Alchymia recognita, emendata et aucta, ibid. eodem in fol.

Syntagma selectorum alchymiae arcanorum, tom. 2. ibidem 1611. et 1613. vol. 2. cum appendice ibid. 1615. fol.

Rerum chymicarum epistolica forma conscriptarum libri 3. ibid. 1595. et 1599. 2. vol. 8.

Singularium partes 4. ibidem 1599. et 1601. vol. 4. 8.

Praxis alchymica ibidem 1604.

Defensio et declaratio perspicua alchymiae transmutatoriae, ibid. 1604. 8.

Alchemia de iniusta collegii Parisiensis censura triumphans ibid. 1617.

Vita, vigor et veritas alchymiae transmutatoriae contra Guibertum 1615.

In Lullium atque Arnoldum de villa nova commentarios scripsit.

THOMAS ERASTUS, Helvetius, natus Badenae 1523. et Basileae 1583. denatus. Professione medica Heidelbergae, dein Basileae, functus, et Theophrasti Paracelsi antagonista fuit.

Disputationes de nova Paracelsi medicina, Basil. 1572. et 1573. 4. vol. 4.

Explicatio quaestionis, vtrum ex metallis ignobilibus verum aurum confici possit, ibid. 1572. 4.

GERHARDUS DORNAEUS, saec. XVI. inclaruit, Theophrasti assecla et defensor fuit, pluraque scripta chemica atque alchemica edidit.

Clavis totius philosophiae chemicae, per quam obscura philosophorum dicta reserantur, Lugd. 1562. 12. Francof. 1583. Herbornae 1594. 8. Argentor. 1602.

Lapis philosophicus, Basil. 1570. 8.

Aurora et thesaurus philosophorum Theophrasti Paracelsi, Francof. 1577.

Dictionarium, Theophrasti obscuriorum vocabulorum definitiones continens, ibid. 1583. 8.

Bernhardi Trevisani chymicum miraculum, cum Dionysii Zacharii opusculo philosophiae naturalis metallorum, Basil. 1583. 8. ibid. 1600. 8.

Ex-

Extat etiam in theatri chem. vol. 1.

Theophrasti Paracelsi de summis naturae misteriis commentarii tres, latinitate donati, ibid. 1584. 8.

Commentarius in X. libros archidoxorum Theophrasti Paracelsi, Francof. 1584. 8.

De summis naturae misteriis commentarii III. Basil. 1584. 8.

Chymistarum naturae artificium pr. 2. Francof. 1668. et 1669.

Congeries Paracelsicae chymiae de metallorum transmutationibus, Francof. 1681. et in theatrichem. vol. 1. Argent. 1613.

Angelus Sala, Vicentia Venetus, circa initium saec. XVII. inclaruit. Ad experientiam chemicem spectantia sine fuco et candide autor hic exposuit. Primi eius libri multum quidem iactantiae produnt, at posteriores lectu vtique digni sunt. Teste Conringio introduct. in artem medicam c. XI. 6. VI. p. 370. primus inter chemicos nugari desiit. Tractatus duo de variis tum chymicorum tum Galenistarum erroribus in praeparatione medicamentorum 1608. sine loco.

Anatomia antimonii, Lugd. Bat. 1617.

Anatomia vitrioli Aurel. Allobr. 1609. et 1613. Lugd. Bat. 1917. 8.

ope-

Opera medico-chymica, Francof. 1647. 4. et 1680. 4. Rotomagi 1650.

Qui liber etiam, ſub collectaneorum chemicorum curioſorum titulo, Francofurthi 1693. 4. prodiit.

Aphorismorum chymiatricorum ſynopſis Aureliae Allobrogum 1609. 12. ibid. 1613. 12.

Chryſologia, ſeu examen auri chymicum, 1622.

Proceſſus de auro potabili, Argent. 1693.

Joan. Beguinus, ſaec. XVII. inclaruit, chemicus celeberrimus et Galliarum Regis eleemoſynarius fuit. Praeceptis chemicis in rectum ordinem redigendis haud contemnendam operam autor hic dedit.

Novum lumen chemicum, Pariſ. 1608.

Tyrocinium chemicum, ibid. 1608. et 1616. Colon. 1615. Regiomontii 1618. Lipſ. 1619. Wittenb. 1634. 1640. et 1656. Amſtel. 1659. et 1668. Genevae 1660. Editio cum Chriſtoph. Glukradii et Jer. Barthii notis reliquis praeferenda eſt. Quem librum elegans et doctiſſimum chemiae compendium Herm. Conringius in introduct. in artem medicam c. XI. §. VI. nominavit.

Joannes Tanckius, natus 1557. denatus 1609. Profeſſoris medici munere Lipſiae functus eſt.

Suc-

Succincta artis chemicae instructio, Lipſ. 1605. 8.

Promptuarium alchymiae, ibid. 1610. 1614. 1619. 8.

ZACHAR. BRENDELIUS, natus Jenae 1592. denatus ibidem 1638. Profeſſoris medici officio in academia patria functus eſt, chemicus celebris fuit, atque chemiae pharmaceuticae emendandae primus egregiam operam navavit.

Chemia in artis formam redacta, Jenae 1630. et 1641. Amſtel. 1659. et 1668. Lugd. Batav. 1671.

ANT. GUNTH. BILLICHIUS, Angeli Salae gener, et Comitis Oldenburgenſis Archiater, circa exitum ſaec. XVI. et XVII. initium vixit et claruit. In dogmatibus chemicis rite ordinandis, et diſtincte proponendis, eximium ſe praeſtitit. Aſſerente Jo. Conringio in introductione in artem medicam c. XI. §. VI. p. 370. omnem chemicum praeparandi modum Billichius breviter atque artificioſe tradidit. Teſte Geor. Erneſto Stahlio in tract. de ſulphure p. 14. poſt Beguinum et Billichium, vsque ad Rolfinckium, in diſciplinarum chemicarum ordinatione a Chemicis non multum actum eſt.

Exercitatio de tribus chemicorum principiis et quinta eſſentia, Bremae 1621.

Re-

Reſponſio ad animadverſiones, quas anonymus quidam in Angeli Salae aphorismos chymiatricos conſcripſit, Lugd. Bat. 1622.

Exercitatio de natura et conſtitutione ſpagyrices emendatae, Helmſtad. 1623. 4. Libellus omnino eſt eximius.

Aſſertionum chymicarum ſylloge, Petro Laurenbergio oppoſita, Helmſtadii 1624.

Petri Laurenbergii deliria chymica, Bremae 1625.

Exercitium chemicum vltimum ibid. eodem.

Obſervationum ac paradoxorum chymiatricorum libri duo, Lugd. Bat. 1631. 4. Praeclarum opus eſt.

Diſſertatio de Theſſalo in chymicis redivivo, ſeu de vanitate medicinae chemico-hermeticae, Francof. 1639 et 1643.

Libri duo de fermentatione, Lugd. Bat. 1647. 8.

Joan. Baptista Porta, Neapolitanus, circa exitum ſaec. XVI. atque XVII. initium inclaruit.

Magiae naturalis, ſeu de miraculis rerum naturalium libri IV. Antwerp. 1561. 8.

Magiae naturalis l. XX. in quibus ſcientiarum naturalium divitiae atque deliciae demonſtrantur, Neapol. 1569. fol.

De

De destillationibus libri IX. quibus certa methodo cuiuslibet mixti in propria elementa resolutio perfecte docetur, Romae 1608. 4. Argent. 1609. 4.

Joan. Hartmann, Ambergensis, Archiater Hassiacus et primus Chymiae Professor Marburgensis. Post saeculi XVII. initia inclaruit. Chymicus exercitatissimus fuit, et 1631. vivere desiit.

Disputationes chemico medicae, Marburgi 1611. 4. ibid. auctae 1614. 4. ibid. auctae 1614. 4.

Praxis chymiatrica, Lips. 1633. 4. Francof. 1634. et 1671. 8. Genevae 1647. 1649. et 1664. 8. Lugd. Bat. 1663. 12. cum Cardilucii notis Norimb. 1679. 4.

Hermetischer Probier-Stein, Frankf. 1647.

Opera chemico-medica omnia, ibid. 1684. et 1690. fol.

Wernerus Rolfinck, Hamburgicus, natus 1592. denatus 1673. Celebris Chymicus et Medicinae Professor Jenensis fuit. Teste Geor. Ern. Stahlio in tract. de sulphure p. 14. primus chemiam in rectam artis formam redegit, eiusque operationes ex caussis, naturae ac rationi conformibus, deduxit, ac tale fundamentum posuit, cui dein alii multa addendi occasionem habuerunt.

Non

Non entia chymica, Mercurius metallorum et mineralium, Jenae 1670. 4.

Chemia in artis formam redacta, Jenae 1641. 8. 1661. 4. Genevae 1671. 4. Lugd. Bat. 1671. 12.

Dissertationes chemicae VI. de tartaro, sulphure, margaritis, metallis perfectis, antimonio, ferro et cupro, Jenae 1679. 4.

KENELMUS DIGBY, Eques Anglicus et Cancellarius Regius, vt Mathematicus et Chymicus egregius, circa saeculi XVII. medium inclaruit. Obiit 1665. vita eius in Du. Bayle diction. tom. IV. p. 3041. descripta est.

Theatrum sympatheticum cum oratione de pulvere sympathetico, Norimb. 1660. 12. et 1662. 4. Francof. 1660.

Medicina experimentalis, seu pharmaca selecta et probata, ibid. 1667. et 1681.

Eröfnung verschiedener Heimlichkeiten der Natur, ibid. 1661. 1700. et 1708.

Selecta raraque arcana philosophica et experimenta chemica, ex idiomate Anglicano in Germanicum translata, Hamb. 1684.

PETRUS JOAN. FABER, Castrinovidanensis, Archiater Regius, vt eximius chymicus, saeculo XVII. inclaruit.

Pharmacopoea chymica, Tolosae 1628. 8.
Alchymista christianus, ibid. 1632.

Pro-

Propugnaculum alchymiae, ibid. 1645.

Panchymici opus, ibid. 1646. 8. et Francof. 1651. 4.

Panchymici tomus vltimus, Tolofae 1655. et 1656. 4.

Opera chymica, vol. 2. Francof. 1652. 4, idiomate Germanico, Hamb. 1715. 4.

Sapientiae vniuerfalis libri IV. Tolofae, 1654.

GEOR. STARKEY, Anglus, Med. Doctor.

Theophrafti Paracelfi atque Helmontii affecla, iactator, et in Galeni fectatores maledicus fuit.

Medulla verae chemiae, idiomate Anglicano, Lond. 1658. Sub titulo chemiae, cum appendice de liquore alcaheft, idiomate Germanico, Norimb. 1722. prodiit. Idiomate Batavico, Leowardi 1687. 8.

Pyrotechnia, idiomate Anglicano, Lond. 1658. 12. Belgico, Amftel. 1687. Germanico, Norimb. 1722. 12. edita eft.

JO. RUDOLPHUS GLAUBER, circa faeculi XVI. medium vt chymicus exercitatiffimus inclaruit, et Amftelodami 1657. obiit. Illiteratus fuit, et licet multa bona, maxime in compendio deftillationis, oftenderit, et perpulchram experimentorum chemicorum et en-

chirisium copiam congesserit; plura tamen eius promissa medica et alchymica partim incerta, partim vana sunt, quin alchemicis conceptibus et ipse spem atque rem suam perdidit vid. Joan. Kunckel in laboratorio chymico pr. 3. p. 671. et Geor. Ern. Stahl in observ. chem. phys. med. anni 1697. p. 41. Teste Dn. Schelhammero in additam. ad Conringii introd. in artem med. c. XI. §. VI. empyricorum vitio laborans, plura iactavit, quam praestare potuit. Tractatus de natura salium, Amstel. 1658 et 1659.

De signatura salium, metallorum et planetarum, Amstel. 1685. Pragae 1703.

Descriptio artis destillatoriae, seu novi furni philosophici, partes V. Amstel. 1648. 1649. 1651 et 1661. Francof. 1652. Pragae 1700. Appendix partis quintae; Amstel. 1702. Idiomate Gall. Paris. 1659. In hoc libro operationes chemicas autor tanto compendio instituere docuit, quanto nemo, circa hanc artem hactenus versatus, videtur. conf. Conringius in introd. in artem med. p. 371.

Miraculum mundi, seu mercurius philosophicus, Amstel. 1653. Rotenb. 1653. Hanov. 1653. Francof. 1656.

Tract. de auri tinctura, seu auro potabili vero, Amstel. 1650. 1657. Francof. 1652.

Libel-

Libellus dialogorum, tincturam vniuerſalem concernens, Amſtel. 1663. Pragae 1703.

Opus minerale, pr. 3. Amſtel. 1651. 1652. 1661. Francof. 1651. et 1655. Pragae 1705.

Pharmacopoea ſpagyrica, partes VII. Amſtel. 1663. 1664. 1668. Norimb. 1654. Ad pharmacopoeae ſpagyricae partem ſeptimam appendix, Amſtel. 1669.

Tract. de tartaro ex vini fecibus, ibid. 1657.

— de tribus lapidibus ignium ſecretorum, ibid. 1687. 1688. Pragae 1703.

— de igne ſecreto philoſophorum, Amſtel. 1669.

Libellus ignium, ibid. 1663. Pragae 1703.

Novum lumen chemicum, Amſtel. 1664.

Tract. de tribus metallorum principiis, ibid. 1667.

— de Elia artiſta, ibid. 1668.

— de purgatorio philoſophorum, ibid. eodem.

Proſperitas Germaniae Pars I. Amſtel. 1656. 1665. Pragae 1704. Pars II. Amſtel. 1657. Pragae 1704. Pars III. Amſtel. 1659. Pragae 1704. Pars IV. Amſtel. 1659. Pragae 1704. Pars V. Amſtel. 1660. Pragae 1704. Appendix ad partem quintam, Amſtel. 1661. Pragae 1704.

Schatz- und Sammel-Kasten, centur. I. et II. Amſtel. 1660. et 1668. centuriae III. IV. et V. ibid. 1660. et 1668.

Glauberi opera chymica, partes II. Francof. 1658.

Glauberus concentratus, ſeu laboratorium Glauberianum, cum furnis et inſtrumentis chemicis, Amſtel. 1668. Breslaviae 1715.

OTTO TACHENIUS, Herfordia Weſtphalus, Pharmacopoeus, et poſtea Doctor Paduanus, diu Venetiis commoratus, ibique ſalem alcalinum volatilem cum fixo remixtum, pro viperino, vendidit, et praxin clinicam exercuit. Ex illius opinione, vitae animalis conſervatio ab alcali et acido pendebat. Judicante Dn. Herm. Boerhaavio in chemia theoretica p. 88. nimius illi et male praeceps chemiae amor fuit; vt vix miniſtram eam, ſed medicinae dominam, aſſumſerit. Dn. Jo. Henr. Schulzius in hiſtor. med. p. 279. Hippocratem, inquit, Tachenius frequentiſſime allegat; vt hominis indocti calliditatem non ſatis mirari poſſis, cum non minori impudentia iunctam, qua vſus eſt, ad autoritatem ſalis ſui vipperini, ſibi adeo lucroſi, ſtabiliendam: ſed larvam homini Joannes Zwelferus in diſcurſu apolegetico adverſus Hippocratem chymicum, et Helvius Dietericus in vindiciis, detraxerunt. Ammanus in irenico p.

16.

16. Hippocrati, inquit, chemiae peritiam tribuentes vesani sunt, quos inter Tachenius est.

Hippocrates chymicus, Venetiis 1666. 12. Brunsvic. 1668. 12.

Clavis medicinae Hippocraticae, Venet. 1669.

Epistola de liquore alcahest. Hamb. 1655. 4.

JOAN. FRANCISCUS VIGANUS, Veronensis, saec. XVII. Chymicus celebris fuit. Hunc plus manibus, quam meris ideis, laborasse, Geor. Ern. Stahlius in tract. de salibus testatus est.

Medulla chemiae, Lond. 1658. 8. variis experimentis aucta 1682 et 1688. 8. Norimb. 1718.

JOANNES MICHAELIS, natus Susati 1606. Prof. Med. Lipsiensis, 1667. obiit. Teste Schehamero in additionibus ad Conringii introductionem in artem medic. hic et Rolfinkius, quidquid deinceps in Germania medicorum eruditorum emicuit, pepererunt. Henrici ab Heer Spadacrenen. et Joannis Hartmanni praxin chymiatricam edidit Lips. 1661. 4.

Eius animadversiones in Joannis Schroederi pharmacopoeam, atque annotationes in Werneri Rolfinckii chemiam in operibus omnibus, Norimb. 1698. editis, continentur.

JOANNES BARNERUS, Elbingenſis, natus 1641. Joannis Michaelis diſcipulus, et Regis Poloniarum Archiater fuit. Vir iudicio atque artis experientia inſignis, operationum chemicarum cauſſas in ſcriptis ſuis perdocte tradidit. Hunc et Joannem Bohnium, vno eodemque fere tempore, plus, quam alii, ad labores chemicos rationales contuliſſe, Geor. Ern. Stahlius in tr. de ſulphure p. 15. teſtatus eſt.

Exercitium chemicum delineatum, Batavii 1670.

Chemia philoſophica cum doctrina ſalium, medicamentis ſine igne culinari parabilibus, et chemiae exercitio, Norimb. 1689. 8. Liber hic inter optima illius temporis compendia merito referendus eſt. Vindiciae experimentorum et dogmatum ſuorum, Auguſt. Vindelic. 1667.

Demonſtratio, ſpiritum vini eſſe ſine acido, cum modo ſales volatiles oleoſos conficiendi, Lipſ. 1675.

PHILIPPUS MÜLLER, Friburgenſis, poſt ſaec. XVII. initia claruit, et de rebus chemicis bene meritus eſt.

Miraculorum et myſteriorum chemico-medicorum libri quinque, liber I. de philoſophorum lapide. l. II. de transmutationibus particularibus. l. III. de praeparationibus rario-

rioribus ex mineralibus praecipuis. l. IV. de modis secretioribus aquas stillatitias, essentias, tincturas, sales philosophicos, balsama et extracta ex vegetabilibus faciendi. l. V. de medicamentis rarioribus. Accesserunt tyrocinium chymicum, et novum lumen chymicum, Regiomontii et Lipsiae 1614. 12. Wittenb. 1623. 12. Rothomagi 1651. 12. Genevae 1660. 8. Paris. 1644. 12. Amstel. 1659. 12. ibid. 1659 et 1668. 8. Posteriores duas editiones Gerh. Blasius notis illustravit, et Zach. Brendelii chemiam adiecit.

LAURENT. HOFFMANN, Hala Magdeburgicus, obiit 1630.

Rosarium minerale spagyricum, Halae Magd. 1711. 4.

Commentatio de vero vsu et abusu medicamentorum chymicorum, ibid. eod. Thavmatophylacium ibid.

CHRISTIAN. LANGIUS, natus Luccaviae 1619. Med. Doctor. et Ordinis Med. Lipsiensis Assessor fuit, anno 1662. obiit.

Tractatus de thermis Carolinis, Lips. 1653.

Collegium chymicum ibid. 1704. curante Dn. Rivino, editum fuit.

PETRUS POTERIUS, Andegavensis, Medicus Regius, post initia saeculi XVII. in-

claruit, atque de rebus chemicis bene meritus fuit.

Pharmacopoea ſpagyrica, Colon. 1624. 12. Bononiae 1622. 8. ibid. 1635. 4.

Opera omnia medico-chymica, Lugd. 1645. 8. ibid. 1653. 8. Francof. 1666. 8. ibid. 1698. 4. cum Frid. Hoffmanni annotationibus atque additamentis.

JOANNES BOHNIUS, natus 1640. Profeſſor Lipſienſis, vir acri iudicio praeditus et tam in chemia, quam aliis medicinae partibus, exercitatiſſimus ac meritiſſimus fuit. Eum Rolfinckio aliisque in chemia praeſtitiſſe, Geor. Ern. Stahlius in tr. de ſulphure p. 151 iudicavit. Illum in chemicis exercitatiſſimum, magnaque laude dignum, Herm. Boerhaave in chemia theoretica p. 88. nominavit.

Epiſtola de alcali et acidi inſufficientia pro elementorum corporum naturalium munere gerendo, Lipſ. 1675. 8.

Experimenta et dubia chemica auri et argenti ſolutionem ſpectantia, quae in actis erud. Lipſ. 1683. p. 409. propoſita ſunt.

Diſſertationes chemico-phyſicae, quibus tract. de aëris in ſublunaria influxu acceſſit, Lipſ. 1685. 4. ibid. 1696. 8.

HERMANN. CONRINGIUS, Norda Friſo, natus 1606. Polyhiſtor, et Med. Prof. Helm-

Helmſtad. et plurium Magnatum archiater, Anno 1681. fatis ceſſit.

Exercitationes de fermentatione Platonica, cum Theſſalo in chymicis redivivo, et anatomia fermentationis Platonicae A. G. Billichii, Francof. 1639. 8. ibid. 1643. 8.

Liber de Hermetica Aegyptiorum vetere, et Paracelſicorum nova medicina, quo ſimul in Hermetis trismegiſti omnia, ac vniverſam cum Aegyptiorum, tum chemicorum, doctrinam animadvertitur, Helmſtad. 1648. 4. auctus et emendatus, ibid. 1696. 4.

CASPAR CRAMER, Med. Prof. Erfurthenſis, obiit 1682.

Collegium chymicum, curante Juſto Veſti, Erfordiae 1688. editum.

Diſſ. de metallorum transmutatione, ibid.

JOANN. ANDR. STISSER, natus 1657. Luchoviae in ducatu Luneburgenſi, Prof. Med. Helmſtadienſis.

Acta laboratorii chemici, in Academia Julia, tribus ſpeciminibus comprehenſa, Helmſtad. 1690. 1693. 1698. 4.

Epiſtola ad Leibnitium de variis chemiae erroribus, ibid.

GEORG. WOLFGANG WEDEL, Golſa Luſatus, natus 1645. Chemiae et Med. Prof.

Prof. Jenensis celebris, denatus 1710. Tam in chemicis, quam medicis, optime meritus est, et scripta eius oratione distincta ac stilo plano consignata sunt. Illum omnes pharmaciae scriptores, quin ipsum praeceptorem suum Rolfinckium, superasse, Dn. Schelhammer in annot. ad Conringii introductionem in artem medic. c. XI. §. VI. p. 386. perhibuit.

Non entia chymica, Francof. 1670. 12.

Specimen experimenti chymici de sale volatili plantarum, ibid. 1672. Jenae 1675.

Tabulae chemicae XV. in synopsi vniversam chymiam exhibentes, Jen. 1692.

Pharmacia in artis formam redacta, ibid. 1677. 4.

Tract. de compositione medicamentorum extemporanea, ibid. 1697.

Pharmacia acroamatica, ibid. 1686. 4.

Introductio in alchemiam, ibid. 1705. 4.

Compendium chemiae theoreticae et practicae, ibid. 1715. 4.

Diss. de fermentis chymicis, ibid. 1695.

— de oleis stillatitiis, ibid. 1696.

Progr. de Mercurio philosophorum, ibid. 1697.

Schediasma de sale volatili oleoso, ibid. 1711. 4.

NIC

NIC. LE MERY, natus 1645. Pharmaciae diu operam dedit, Pharmacopoeus Regius fuit, et denique Doctoris gradum assumsit. Denatus 1715. In experimentis chymicis ingredientium pondus autor accurate determinavit, eiusque annotationes laude dignae sunt. Cours de Chymie, a Paris 1675. 1682 et 1757. 4. Lugd. 1716.

Idiomate latino, Genevae 1681. Idiomate German. cum notis Dn. Zimmermanni, Dresdae 1754. 8. Idiom. Italico, Venetiis 1763. 8. vol. 3.

Pharmacopée universelle, à Paris 1697. 1754. 4. 1764. 4. vol. 2.

Tract. de antimonio, Paris. 1707. 12.

Actis Acad. Regiae Scient. Parisinae nonnullos commentarios chemicos v. c. de Mercurio sublimato corrosivo, de alumine et vitriolis inseruit.

NICOL. LE FEVRE, post saec. XVII. floruit.

Cours de Chymie, à Paris 1651. 12. vol. 5.

Traité de la Chymie, ibid. 1660 et 1757. 8. vol. 5.

Jo. Franc. Vigani medulla Chemiae variis experimentis aucta, Lond. 1683.

JAC. LE MORT, natus Arnhemii 1650. Chem. et Med. Prof. Lugdun. obiit 1718.

Phar-

Pharmacia et chemia medico physica, rationibus atque experimentis instructa, Lugd. Bat. 1684. 4. aucta ibid. 1688. Idiomate Batav. Amstel. 1696.

Facies et pulcritudo chemiae ab affictis maculis purificata, atque ad veras naturae suae leges exornata, Lugd. Bat. 1712. 8.

JOAN. CONRAD. BARCKHUSEN, Horna Westphalus, nat. 1666. Medic. Prof. in academia Traiectina, denatus 1723.

Pyrosophia, sive elementa chymiae, Lugd. Bat. 1698. pr. 3. 4. In quo libro de Jatrochemia, metallurgia et alchemia autor egit. In fine elenchi aliquot laborum chemicorum, in laboratorio Traiectino exantlatorum, accesserunt.

Acroamata, in quibus complura ad Jatrochymiam et Physicam spectantia explicantur, Traiect. Bat. 1703. 8.

Pharmacopoea synoptica, Francof. 1690. 12. Editio auctior Ultraiecti, Bat. 1696. 8.

Compendium ratiocinii chymici, more Geometrarum concinnatum, Lugd. Bat. 1712. 8.

CHRISTOPH LOVE MORLEY, Anglus, saec. XVII. vixit.

Collectanea chymica Leidensia, id est, Maestina, Margraviana et le Mortiana, trium in

aca-

academia Lugduno Batava Professorum opus, quingentis et amplius processibus adornatum, Lugd. Bat. 1684. 4.

MICH. ETTMULLER, natus Lipſ. 1644. In Academia patria Med. Professor, Barneri atque Rolfinckii discipulus fuit.

Dissertatio de Hippocratis medicina chymica, Lugd. Bat. 1671.

Opera pharmaceutico-chymica, ibidem 1686. 4.

Chemia rationalis atque experimentalis curiosa, Lugd. Bat. 1689. 4. Liber hic, post autoris mortem, non sine pluribus mendis, editus fuit.

ANONYMUS (MAETS).

Chemia rationalis, Lugd. Bat. 1687. 4.

GEOR. WILSONIUS, ANGLUS, circa saec. XVI. exitum inclaruit, Chemiae per XL. fere annos indefessam operam dedit, atque in experimentis chymicis adornandis exercitatissimus fuit.

Cursus Chymiae, idiomate Anglico, Lond. 1699. 8. Prima eius pars de metallis et mineralibus, altera de vegetabilibus, et tertia de animalibus agit.

GEOR. ERNEST. STAHLIUS, natus Onoldi in Franconia 1660. Professor Medicinae

cinae in Acad. Halenſi, et poſtea Archiater Regius, obiit Berolini 1734. Inter optimos exercitatiſſimosque Chymicos merito refertur. Obſervationes phyſico-chemico-medicae, Halae Magd. 1697 et 1698. 8.

Zymotechnia fundamentalis, ibid. 1697. 8. Idiomate Germanico, atque egregiis notis aucta, Francof. et Lipſ. 1734. 8.

Diſſ. de pyrotechniae, docimaſiae et metallurgiae fundamentis, Halae Magd. 1700. Idiomate German. ſub titulo: Anweiſung zu der Metallurgie, oder der metalliſchen Schmelz- und Probier-Kunſt, Leipz. 1720. 8.

Specimen Becherianum, phyſicae Becheri ſubterraneae annexum, Lipſ. 1703. 8. Germanice ſub titulo: Einleitung zu der Grund-mixtion, ibid. 1720. 8.

Ars tinctoria fundamentalis et experimentalis, idiom. Germ. 1703.

Opuſculum chymico-phyſico-medicum, ſeu ſchediasmatum pluribus annis in publicum emiſſorum, nunc in vnum volumen collectorum, faſciculus, procurante Dn. Alberti, Halae Magd. 1715.

Zufällige Gedanken und nützliches Bedenken über den Streit von dem ſogenannten Sulphure, Halle 1718. 8. Idiomate Gallico, à Paris 1766. 12.

Solutio Martis in puro alcali, atque anatomia ſulphuris communis, ibid. 1711.

Be-

Bedenken von der Verbesserung der Metalle, Nürnberg. 1720.

Gründliche Einleitung in die Chymie, Leipz. 1720.

Fundamenta chymico pharmaceutica, Hernstadii 1721. Büdingae 1728. 8.

Bedenken und Erläuterungen über Bechers Naturkunde der Metalle, Frankf. und Leipz. 1723.

Tract. de salibus, Halae Magd. 1723. idiom. Germ. ibid. 1765.

Fundamenta chymiae dogmatico-rationalis et experimentalis, Norimb. 1723. 1732 et 1746.

Abhandlung von dem Salpeter, Frankf. und Leipz. 1734.

Experimenta, obſervationes et animadverſiones chymicae et phyſicae, Berol. 1731. 8.

JOAN. MAUR. HOFFMANN, natus Altorfii 1653. In Academia patria primus Chymiae Profeſſor, Marchionis Onoldino Brandenburgici Archiater, denatus 1727.

Acta laboratorii chymici Altdorfini, Norimb. 1719. 4.

JO. HELFRIC. IUNCKEN, Kahlera Haſſus, natus 1648. Med. Doctor et Ser. Haſſiae Landgravii a conſill aulicis, denatus 1726.

1726. Promiſcuam variorum, non ſemper optimorum, medicamentorum collectionem exhibuit.

Chymia experimentalis curioſa, ex principiis mathematicis demonſtrata, Francof. 1681. et 1701. 4. Recentior eius editio ſub titulo Medicus praeſenti ſaeculo per chymiam accommodandus, ibidem 1683. prodiit.

Concordantia pharmaceuticarum compoſitionum, ibid. 1696. 4.

Corpus pharmaceuticum chymico-medicum, ibid. 1711.

GERHARDUS GORIS, Med. Doctor, Lugduni Bat. commoratus.

Chymia ab inutili verborum pondere, oſtentatione et ſophiſtarum ſciolorumque compedibus liberata, ſibique reſtituta, Lugd. Bat. 1702. 8.

Mercurius triumphator, ibid. 1717. 8.

JOAN. FREINDIUS, Med. Doctor, obiit Londini 1728.

Praelectiones chemicae Oxonii habitae, in quibus omnes fere operationes chemicae ad vera principia, atque ipſius naturae leges, rediguntur, idiomate Anglico, Lond. 1709. Latino Amſtel. 1710. 8. et Pariſ. 1735. 4.

FRID. HOFFMANN, natus Halae Magd. 1660. Boruſſorum Regis a conſil. intimis et in

in Academia patria Medicinae professor. Denatus ibid. 1742. De Chymia et Medicina optime meritus est.

Annotationes et additamenta ad Petri Poterii opera practica et chymica, Francof. 1698. 4.

Observationum physico-chemicarum libri tres, Halae Magd. 1722. 4. Idiomate Gallico, Paris. 1754. 12. vol. 2.

Chymia rationalis et experimentalis, sive collegium chymicum curiosum, Hamburg. 1756. 8.

Analysis reguli antimonii medicinalis, Halae Magd. 1698.

Dissert. de thermis Carolinis, ibid. 1695.

— de generatione salium, ibid. 1701.

— de acido vitrioli vinoso, ibid. 1732.

— de sale medicinali Carolinarum, ibid. 1734.

— de praecipuis Germaniae fontibus medicatis, ibid. 1724.

Examen chemico-medicum fontis Sedlitzensis, ibid.

Christoph Glaser, Helvetius, Pharmacopoeus Regius, Chemiae Parisiis diu operam dedit. Msr. Fontanelle dans l'histoire du renouvellement de l'Academie Royale des Sciences tom. 2. p. 173. dit: Msr. Gla-

ſer, étoit un vrai Chymiſte, plein d'idées obſcures, avare de ces idées, et très peu ſo-ſociable.

Traité de la Chymie, à Paris 1663.

Hodegus chymicus, idiomate Germ. ſub titulo Chymiſcher Wegweiſer, Jenae 1684. et 1696.

Novum laboratorium medico-chymicum, idiom. Germ. Norimb. 1677.

Urban. Hierne, Svecus, Archiater Regius et a conſil. rer. metall.

Acta et tentamina chymica in regio laboratorio Holmienſi, cum praemiſſa manuductione ad experimenta rite perficienda, Holm. 1712. a Dn. Wallerio aucta, ibid. 1653. 8.

Hermann Boerhaave; natus 1668. denatus 1738. Med. Prof. Lugd. Bat. Erat vir profunde doctus, ſolertiſſimus et de rebus chymicis ac medicis optime meritus. Etiam in ſcriptis ſuis chymicis ſtilo puriore, prae aliis, vſus fuit.

Elementa Chymiae, Lugd. Bat. 1732. 4. tom. 2. Idiomate Anglicano 1735. Gallico, Lugd. Bat. 1752. vol. 2, Pariſ. 1724. 8. ibid. 1754. 12. vol. 6. Prior vero editio Pariſina genuina non eſt. Idiomate Germ. Lipſ. 1752. et Berol. 1762. 8. In parte Chemiae theoretica de Phyſicis magis, quam de Chymicis, autor

autor egit. Dantur etiam nonnullae ſpuriae huius libri editiones, inſcio atque invito autore, typis excuſae.

Oratio de Chymia errores ſuos expurgante, Lugd. Bat. 1718.

Synopſis Chymiae Boerhavianae, cum notis infeſtis, Lond. 1732. ſine his Gallice, Pariſiis 1740. 8. et Germanice, Goettingae 1740. 8. prodiit.

HERM. FRID. TEICHMEYER, natus Mundae Hanoveranae 1680. denatus 1744. Profeſſor Medicinae Jenenſis optime meritus fuit, et ſcripta ejus oratione diſtincta ac ſtilo ſatis puro exarata ſunt.

Inſtitutiones chymiae dogmaticae et experimentalis, Jenae 1729. et 1752.

Programmata V. de phosphoris, ibid. 1731-1733.

Diſſ. de arcano tartari, ibid. 1730.

— de anodynis quibusdam mineralium ſpiritibus, ibid. 1731.

— de Coralliorum rubrorum tincturis, ibid. 1734.

GOTTFR. ROTH, Med. Doctor et Practicus Lipſienſis. Natus 1679. obiit 1710.

Gründliche Einleitung in die Chymie, nebſt einem Anhang von den metalliſchen Salzen, Lipſ. 1717. 1721. 1723. 1727. 1739. 1750. 8.

Gallice cum Meuderi analysi, curante Dn. Clausier, Paris. 1741. 12. Liber hic inter ordinatissima optimaque chemiae compendia merito referendus est.

Differt. de sulphure vitrioli anodyno. Lips.

CHRISTIANUS DEMOCRITUS (DIPPEL) Hassus, ex Theologo Medicinae Doctor. In Chymicis quaedam vtilia invenit.

Vitae animalis morbus et medicina origini suae vindicata, Lugd. Bat. 1711. 8.

Idiomate Germ. nebst der Beschreibung aller Chymischen Versuche des autoris, Frankf. und Leipz. 1713. et 1736.

JOAN. JUNCKER, Londorfio Hassus, natus 1680. Prof. Med. Halae Magd. obiit 1759. Dogmata Becheriano-Stahliana, quin et propria sua experimenta, distincte proposuit; plura tamen ad chemiam non pertinentia admixta sunt. Se in chymicis a Dippelio profecisse, ab ipso mihi relatum est.

Conspectus chemiae theoretico practicae, Halae Magd. 1730. 1738. 1744. 1750. 4. vol. 2. Germanice, curante Dn. Langio 1739. 1753. vol. 3. Gallice, curante Dn. Machy, cum hujus notis, Paris. 1757. 12. vol. 6.

Diss. de calce viva, Halae Magd. 1733.

— de acidis dulcatis, ibid. 1743.

Ps-

PETRUS GERIKE, Med. Prof. Helmstad.

Fundamenta chemiae rationalis, Guelpherb. 1740. 8.

Diff. de materia perlata, Helmst. 1737.

— de lapide philosophorum, seu de medicina vniversali vera an falsa? ibid. 1742.

JO. HENR. SCHULTZE, Med. Prof. Altorfens. dein Halens. meritissimus.

Praelectiones in dispensatorium Brandenburgicum, Halae 1735. 8. Norimb. 1753. quae editio insigniter aucta est.

Chymische Versuche, Halae Magd. 1745. 8.

Diff, de antimonio diaphoretico, ibid. 1738.

— de metallorum analysi per calcinationem, ibid. eodem.

— sistens examen chemicum radicis squillae marinae, ibid. 1739.

PETRUS JOSEPH. MAQUER.

Elemens de Chymiae theoretique, à Paris 1749. 12.

Elemens de Chymie pratique, ibid. 1751. 12. 2. tom. recusa ibid. 1754. 12. vol. 2. et 1756. 12.

Idiomate German. sub titulo: Anfangs-Gründe der theoretischen und practischen Chymie, Leipz. 1752. et 1753.

Di-

Dictionaire de Chymie, contenant la theorie et la pratique de cette ſcience, avec ſon application à l'hiſtoire naturelle, phyſique, medicine et oeconomie animale, à Paris 1766. 8. vol. 2.

Idiomate Germ. ſub titulo: Chymiſches Wörterbuch, oder allgemeine Begriffe der Chymie, mit Leonhardi Zuſätzen, vol. 2. Leipz. 1780.

Plan d'un cours de Chymie experimentale et raiſonnée, avec un diſcours hiſtorique ſur la Chymie, par Mſr. Maquer et Mſr. Baumé, à Paris 1757. 8.

JOAN. FRID. CARTHEUSER, Med. Prof. Francof. ad Viadrum, obiit 1771. vir in chemia exercitatiſſimus, et fide dignus fuit.

Elementa chymiae dogmatico-experimentalis, Halae Magd. 1736. Francof. ad Viadr. 1753. et 1766. 8.

Pharmacologia theoretico-practica, Berol. 1745. auctior ibid. 1770.

Diſſ. de carminantibus, Francof. 1753.

— de praecipuis balſamis nativis, ibid. 1755.

— de ſale mirabili Glauberiano nativo, ibid. 1764.

— de ſimplicibus balſamicis et aromaticis, ibid. eod.

Diſſ.

Diss. de cortice caryophylloide Amboinensi, vulgo Culilawan dicto, ibid. 1753.
— de oleo Kaiepur, ibid. 1754.
— de naphtha, seu petroleo, ibid. 1763.
— de genericis quibusdam principiis hactenus neglectis, ibid. eod.

HIERON. LUDOLPH, natus Erford. 1708. In academia patria Phil. et Med. Prof. dein archiater Electoris Mogunt. Denatus 1764. Processibus chymicis multum laboris sumtuumque impendit; sed asserta eius non semper satis tuta sunt.

Die in der Medicin siegende Chymie, 5 Theile, Erfurth 1743 - 1750.

Zugabe zu der in der Medicin siegenden Chymie, ibid. 1750. 4.

Vollständige und gründliche Einleitung in die Chymie, ibid. 1752. 8.

Differt. de acidi vitrioli praestantia, ibid. 1739.
— de salibus vegetabilium acidis, ibid.

CHRISTOPH. ANDREAS MANGOLD, natus Erfordiae 1719. In academia patria Philos. et Med. Professor, denatus ibid. 1767. In chemicis vir diligens, iudicio praeditus, et fide dignus fuit.

Chymische Erfahrungen und Vortheile, Erfurth 1748. 4.

Fortgesetzte chymische Erfahrungen und Vortheile, welche vornemlich in einer Widerlegung der Ludolphischen in der Medicin siegenden Chymie, und einigen in der Medicin nützlichen Versuchen, bestehen, Arnstadt 1749. 4.

Parti primae et secundae actorum Acad. Scient. Electoral. Mogunt. experimenta atque observationes de coloribus, de cinnabari &c. inseruit.

I. G. Wallerii chemiam physicam in idioma Germ. transtulit, Gothae 1761. 8.

RUDOLPH. AUGUSTIN. VOGEL, Erfordia Thuringus, Med. Prof. primar. et Archiater Regius in Acad. Goettingensi, denatus ibid. 1774.

Erat vir perdiligens, bono iudicio praeditus, atque in chemicis aliisque disciplinis bene meritus.

Progr. quo chemicorum experimenta, de corporum quorundam igne calcinatorum ponderis incremento, examinat, Goett. 1753. 4.

Institutiones chemiae, Goettin. 1755. 8. Lugd. Bat. et Lips. 1757. Francof. et Lips. 1762. Idiom. Germ. et annotationibus a Dn. I. C. Wiegleb auctae, Vinar. 1775.

Diss. de nitro flammante, Goet. 1762.

— de analysi simplicium medicamentorum chemica, ad virtutes eorum determinandas hactenus perperam adhibita, ibid. 1764.

Diss.

Diss. Mercurius vitae mercurii non expers, ibid. 1765.

Progr. de varia, et inter hanc optima, conficiendi reguli antimonii medicinalis ratione, ibid. 1765.

Observationes chemicae miscellae, ibid. 1768.

Diss. de variis calcinationis modis, et potioribus corporum inde oriundis mutationibus, ibidem 1770.

Actis societatis Regiae Scient. Goettingengensis perutiles quasdam observationes et experimenta chemica inseruit.

Gottfried Einsporn

Beschreibung einiger sonderbaren chymischen Versuche, nebst der Antwort auf die Zweysspornische Bestreittung, Erlangen 1751. 8.

NICOL. LE FERE

Cours de Chymie, a Paris 1751. 12. vol. 5.

JOSEPHUS MARZUCCHI

Nova et vera chemiae elementa, Batav. 1751. 8.

COMES DE GARAYE

Chymie Hydraulique,

Ex idiomate Gallico in Germanicum translata, Francof. 1755. 8.

ANTON. RUDIGER, Med. Doctor.

Systematische Anleitung zu der reinen und überhaupt applicirten, oder allgemeinen Chymie, Leipzig 1756. 8.

JO. CHRIST. ZIMMERMANN, Med. Doctor.

Allgemeine Grundsäße der theoretisch practischen Chymie, Dreßden 1755 et 1756. vol. 3.

ANONYMI Sammlungen chymischer Experimente einer Gesellschaft in dem Erzgebürge, Berlin 1753-1759.

ANONYMUS (DOSIE)

The Elaboratory laid open, or the secrets of modern Chymistry and Pharmacy revealed. Lond. 1758. 8. Melioribus scriptis chemicis accensendum est.

JAC. FRIED. SPIELMANN, Med. Prof. Argentoratensis.

Praeter sua, nostratum atque Gallorum inventa chemica scite proposuit. Institutiones chymiae, Argent. 1763. 8. et ibid. 1766. 8.
Idiomate Gallico, Paris. 1771. 8.
Syllabus medicamentorum, Argent. 1777.
Diss. de principio salino, ibid. 1740.
Experimenta circa naturam bilis, ibid. 1767.
Diss. sistens examen acidi pinguis, ib. 1769.

MSR. DE MACHY. Pharmacopoeus et Chymiae Demonstrator.

In-

Instituts de Chymie, ou principes elementaires de cette science à Paris 1766. 12. vol. 2.

Procedes chymiques rengés methodiquement et definies, avec le précis d'une nouvelle table de combinaisons ou rapports, ibid. 1779.

L'art du destillateur des eaux fortes, ibid. 1773.

ERNEST. GOTTFR. KURELLA, Med. Doctor.

Chymische Versuche und Erfahrungen, Berlin 1756. 8.

G. H. KOENIGSDOERFER

Geöfnetes laboratorium, oder entdeckte Geheimnisse der heutigen Chymisten und Apotheker, Altenb. 1760. 8.

ANONYMI Grundveste der Chymie, Frankfurth 1764. 8.

JOAN. GEOR. MODEL, Pharmacopoeus celebris, Med. Doctor, et C. M. Ruthen. a consiliis aulicis, obiit Petropoli 1775.

Abhandlung von den Bestandtheilen des Boraxes, bey Gelegenheit der Untersuchung eines Persischen Salzes, Stuttgard 1757. 8.

Versuch und Gedanken über ein natürliches Salmiac, nebst Erörterung einiger von dem Hrn. Baron gemachten Einwürfe über das Persische Salz, Leipz. 1758. 8.

Chymische Nebenstunden, Petersb. 1762. 8. Derselben Fortsetzung ibid. 1768. In quibus de oleo animali Dippelii, de aquis quibusdam soteriis, de sale alcalino naturali, de tinctura antimonii nigra &c. egit.

Recreations physiques, économiques, et chymiques, cum additamentis Dni. Parmentier, à Paris 1774.

Disquisitio de fontium soteriorum contentis vid. Commerc. liter. Norimb. 1745. p. 49.

ANONYMUS (D. M.)

Erstes und 2tes Hundert mit Fleiß angestellter und sorgfältig aufgezeichneter chymischer Versuche und Erfahrungen, Flensb. 1766. 8. 3tes - 6tes hundert, ibid. 1767. 1768. 8.

GOTTFR. AUG. HOFFMANN, J. U. L.

Die Chymie zum Gebrauch des Hauswirths, Künstlers, Manufacturier, Fabricanten und Handwerkes, Leipz. 1757. 8.

Chymischer Manufacturier und Fabricant, darin die Anfangs-Gründe der Metallurgie, Pharmacie, der Künste, Handwerker und Wirthschaft abgehandelt worden, Gotha 1758. 8.

ANTON BAUMÉ, Pharmacopoeus et Chymiae Lector Parisiensis.

Manuel de Chymie, ou exposé des operations et des produits d'un cours de Chymie, à Paris 1764. et 1766. 12.

Elemens de Pharmacie theoretique et pratique, ibid. 1762. et 1770. 8.

Differt. fur l'aether, dans laquelle on examine les differens produits des melanges de l'esprit de vin avec les acides minereaux, à Paris 1757. 12.

Memoires fur les argilles, ou recherches et experiences chymiques et phyſiques ſur la nature des terres les plus propres à l'agriculture, et ſur les moyens de fertiliſer celles, qui ſont ſteriles, à Paris 1770. 8.

Chymie experimentale et raiſonnée, à Paris 1773. tom. 3.

Idiomate Germ. ſub titulo erleuterte Experimental-Chymie, Leipz. 1775. pr. 3.

JOAN. HENR. GOTTL. DE JUSTI, Regum Boruſſ. et Magnae Britan. a conſil. rerum metall.

In ſcriptis ſuis plura bona, quandoque tamen dubia protulit.

Entdecktes Geheimnis der neuen Sächſiſchen Farben, nebſt einigen Betrachtungen der Färbekunſt, Wien 1750. 8.

Neue Warheiten zum Vortheil der Naturkunde zc. faſciculi XII. Lipſ. 1754-1758.

Chy-

Chymische Schriften, worin das Wesen der Metalle, und die wichtigsten Chymischen Arbeiten, vor den Nahrungsstand und das Bergwerkswesen, ausführlich abgehandelt worden, Berlin 1760 et 1761. vol. 2. et 1771. 8.

Beyträge zu der Beförderung der Naturkunde, vol. 1. Halae Magd. 1774.

CAROL. WILH. POERNER, Med. Doctor, et Elect. Saxon. a consil. rerum metall.

Delineatio pharmaciae chymico-therapevticae, Lipf. 1764. 8. ibid. 1768. 8.

Anmerkung über Herrn Beaumé Abhandlung von dem Thon, oder chymische und physikalische Untersuchungen und Versuche von der Natur der zu dem Ackerbau geschickten Erden, und von den Mitteln die unfruchtbaren fruchtbar zu machen, Leipz. 1721. 8.

Chymische Versuche und Bemerkungen zum Nutzen der Färbekunst pr. 3. Leipz. 1772 et 1773.

CAROL. ABRAH. GERHARD, Boruss. Regis a consil. rerum metall.

Disquisitio physico-chemica granatorum Silesiae et Bohoemiae, Francof. ad Viadr. 1760.

Beyträge zu der Chymie und Naturgeschichte des Mineralreichs pr. 2. Berlin 1773. und 1776.

JO. ANTON. SCOPOLI, Prof. hist. nat. Paviae.

Tentamina physico-chemica de hydrargyro et vitriolo Idriensibus, Venet. 1761.

Principia mineralogiae systematicae et practicae, cum regulis nonnullis generalibus ad docimasiam et pyrotechniam pertinentibus, Pragae 1772.

Fundamenta Chemiae publicis praelectionibus accommodata, ibid. 1777. et Paviae 1780.

DN. DE MORVEAU, MARET ET DURANDE.

Elemens de Chymie theoretiques et pratiques, rediges dans un nouvelle ordre d'apres les couvertes modernes, pour servir aux cours publics de l'Academie de Dijon, à Dijon 1774. 8. tom. 1.

JOAN CHRISTIAN. WIEGLEB, Pharmacopoeus celebris Langensalzensis,

Kleine chymische Abhandlungen von dem Nutzen der Erkenntniß des acidi pinguis bey der Erklährung verschiedener chymischen Erscheinungen, Langensalza 1767.

Fortgesetzte kleine chymische Abhandlungen, ibid. 1770. 8.

Vertheidigung der Meyerischen Lehre von dem acido pingui gegen verschiedene dawider gemachte Einwürfe, Altenb. 1770. 8.

Chy-

Chymische Versuche über die alcalinischen Salze, Berlin 1774.

Handbuch der allgemeinen Chymie, pr. 1. Berlin 1780.

Historisch critische Untersuchung der Alchymie, oder eingebildeten Goldmacherkunst, Vinariae 1777.

Revision der Grundlehren von der Verwandschaft der Cörper, Erfurth 1780. 4.

JOAN. ROSENSTENGEL

Kunst auf die vortheilhafteste Art Eßig zu brauen und anzusetzen, nebst Auszügen aus den neusten öconomischen Schriften, worin von dieser Wissenschaft gehandelt worden, Sorau 1774. 8. Bonae notae liber est.

JOH. JOACH. LANGE,

Grundlegung zu der Chymischen Erkenntniß der Cörper, Halle 1770. 8.

C. DE. SALUZE

Reflexion sur un essay de chymie comparée 1773.

LUD. TESSARI

Chemiae elementa in aphorismos digesta, cum prodromo de phlogisto in coloranda corporum superficie, Venet. 1772. 8.

M. ROUELLE

Tableau d'analyse chimique, ou procedés du cours de Chymie, à Paris 1774. 12,

J. G.

J. G. Krüger, Prof. Helmstad.
Vierter Theil der Naturlehre von der Chymie, Halle 1774. 8.

J. C. P. Erxleben, Prof. Goetting.
Anfangsgründe der Chymie, Göttingen 1775. 8.

H. T. SCHEFFER.
Föreläsnigar, rörandae Salter, Jordarter, Vatten, Fetmor, Metaller, och Färning samlade, Upsal 1775. 8. In idioma Germ. transl. Gryphsw. 1779. 8.

STRUVE
Prospect d'un cours de chymie theorique et experimentale, Lausanne 1777. 8.

Anonymi Elemens de chymie theorique et practique, redigés en ordre d'après les decouvertes modernes, à Dijon vol. 3. 1777. et 1778. Idiom. Germ. Lips. 1779. pr. 1.

C. E. WEIGEL
Grundriß der reinen und angewandten Chymie, pr. 2. Greifswald 1777.

Anonymi Introduzione alla chimica, a Pistojia 1777. 4.

Caput III.

DE CHYMIAE PHYSICAE SCRIPTORIBUS.

FRANCISCUS BACONUS DE VERULAMIO, eques Anglus, natus 1562. denatus 1626. Teste Hermanno Boerhaave, in chemia theoretica p. 82. Chemiam physicam summus Verulamius inchoavit, atque ex pulcherrimo magni dictatoris instituto immortalis Rob. Boyleus promovit.

Tract. de dignitate et augmento scientiarum, Lond. 1623. fol.

Instauratio magna, ibid. 1620.

Historia naturalis et experimentalis de ventis, cui annexus est aditus ad historiam sympathiae et antipathiae rerum, sulphuris, mercurii et salis &c. Lugd. Bat. 1638. 16. Amstel. 1662. 12.

Historia naturalis et experimentalis de forma calidi, ibid. 1662.

De variis motus sive virtutis activae speciebus, ibid. eod.

Opera omnia ex Anglicano in idioma latinum translata, Francof. 1665. fol. Havniae 1694. fol.

Scripta in naturali et vniversali philosophia, Amstel. 1685.

STE-

Stephanus Claveus, Gallus, inclaruit ante saeculi XVII. medium.

Principes de nature, à Paris 1635. 8.

Cours de Chymie, ibid. 1646. 8.

Robertus Boyle, Eques Hibernus, natus 1627. obiit 1691.

Philosophiae corpuscularis assecla celeberrimus fuit, atque, ad variarum rerum naturam indagandam, nec laboribus nec sumptibus pepercit. Se Boylei experientiam ac rationem perpetuo extollere, Geor. Ern. Stahlius in observ. chym. phys. medic. anni 1697. p. 391. testatus est. Asserente Dn. Frid. Hoffmanno, in praefatione ad observationes physico-chemicas; Boyleus inter veteres vnicus fere eminet, qui chemiam paullo subtilius excolere, eamque rationalem reddere, in operibus, auro cedroque dignis, allaboravit. Ab anno 1661. vsque ad annum 1690. varia opuscula edidit.

Tentamen physico-chemicum circa partes nitri eiusque redintegrationem, Lond. 1661. 4.

Tractatus de commentationum experimentalium ratione, ibid. eodem, 4.

Tentamina de infido experimentorum successu, ibid. eod. 4.

Chemista scepticus, seu dubia et paradoxa circa spagyricorum principia hypostatica,

 prout

prout ab alchymiſtarum turba propugnari ſolet; idiomate Anglicano, Oxoniae 1661. 8. ibid. 1662. 8. Hagae Comitum 1661. 12. Lond. 1671. 4. Roterod. 1662 et 1668. 12.

Varia opuſcula Genevae, ſed vitioſe, 1680. edita ſunt.

In compendium contractam operum editionem idiomate Anglicano Dn. Schaw, Lond. 1724. 4. vol. 2. edidit.

Omnium operum ſplendida editio ibid. 1744. 4. vol. 4. prodiit.

JOAN. JOACH. BECHER, Spirenſis, natus 1625. Caeſaris a conſiliis, Archiater et Profeſſor Moguntinus, poſtea Archiater Bavaricus. Obiit Londini 1682. Profundam chymiae et phyſices cognitionem habens, ex chymicis principia corporum phyſica illuſtrare ſtuduit; exorbitantibus tamen alchymiae imaginationibus haud caruit, vid. Geor. Ern. Stahlius in tract. de ſulphure p. 19. et 69. Joan. Junckeri chem. tom. 1. p. 707.

Naturkundigung der Metalle, Frankf. 1660. 8. Haec, ad veterum, inprimis Soleae, placita exarata, pro immaturo autoris partu habenda eſt.

Inſtitutiones chemiae, ſeu manuductio ad philoſophiam Hermeticam, Mogunt. 1662. 4.

Oedippus chymicus, obſcuriorum terminorum et principiorum chymicorum myſteria pe-

aperiens et resolvens, Amstel. 1664. et 1665. 12. Francof. 1664. 12.

Physicae subterraneae libri duo, Francof. 1669. et 1680. 8. Eadem cum minera arenaria et specimine Becheriano de principiis mixtionis subterraneae, et instrumentis naturalibus atque artificialibus, curante Geor. Ern. Stahlio, Lips. 1703.

Experimentum chemicum novum, quo artificialis et instantanea metallorum generatio et transmutatio ad oculum demonstratur, loco supplementi in physicam subterraream, ibid. 1671. 8. et 1779.

Supplementum secundum in physicam subterraneam, ibid. 1675. 8.

Experimentum de minera arenaria perpetua, loco supplementi tertii in physicam subterraneam, ibid. 1680. 8.

Epistolae chemicae, Amstel. 1673. 8.

Närrische Weißheit und weiße Narrheit, Frankf. 1686. et 1706.

Magnalia naturae, 1680. 4.

Alphabetum minerale, Norimb. 1719. 8.

Rosetum chymicum ibid. 1717. In opusculis ejus rarioribus, ibid. 1719. editis, etiam continetur.

Tripus hermeticus fatidicus, oracula chemica pandens, Francof. 1689. 4.

Chymische Concordanz, oder Glücksshaven, Frankf. 1682. 4. Halle 1726. 4. Lipf. 1755. 4.
Opuscula chymica rariora, tripum hermeticum fatidicum, laboratorium portatile, duumviratum hermeticum, alphabethum minerale, structuram furni portatilis, rosetum chymicum, et mineram arenariam complectentia, Norimb. 1719. 8.

Blasius de Vigenere, Burbonnensis. Traité du feu & du sel, à Rouen, editio altera 1642. 4. Est opus posthumum, bonae notae.

Frid. Slare, Anglus, Med. Doctor.
Hunc chemicum accuratissimum Herm. Boërhaave, in chemia practica p. 102, nominavit.
Experimenta cum phosphoro, tam liquido, quam solido, facta, nec non experimenta, cum brevi eorum ad materiam medicam explicatione; quae in collectionibus philosophicis Anglicis 1681, et 1683. Nec non in actis eruditorum Lipsiensibus 1682. p. 282. et 1684. p. 457. continentur.
Relatio de natura, proprietatibus et virtutibus aquarum Pyrmontensium, idiomate Anglic. Lond. 1717. Germanico 1718.

Joannes Kunckel a Loewenstein, natus 1630, Pharmacopoeus, dein Electorum Saxon.

Saxon. et Brandenb. chymicus, et denique Svecorum Regis a consil. rerum metall. Chemiae per XII. lustra operam dans, in processibus chymicis accuratissimus, ac fide dignus fuit: sed, vt illiteratus et principiis logicis ac physicis destitutus, iudicia ex suis experimentis non ferenda saepius tulit, vid. Jo. Juncker chem. tom. 1. p. 882. et tom. 2. p. 324. De pluribus experimentis vlteriorem quidem declarationem promisit, sed postea promissis non stetit. Ipsemet quidem, sibi ab amicis eruditis consilium datum esse, vt sola sua experimenta proponeret, atque a iudiciis ferendis abstineret, in laboratorio chemico fassus est; sed illud ipsum semper susque deque habuit. Phlogisti existentiam in metallis negavit; quem tamen errorem Geor. Ern. Stahlius in tract. de sulphure solide refutavit. Acida ipsi calida, et alcalina frigida, dicta sunt. Lucem, tenebras, calorem et frigus pro naturae principiis habuit.

Collegium physico-chymicum, vel laboratorium chymicum, Hamb. 1716. 8. ibid. 1738. 8. Berol. 1767. 8.

Observationes chymicae cum specillo chymico, Lond. 1678. 12. Idiom. Germ. 1676.

Vollständige Glasmacherkunst, 2 Theile, Nürnb. 1756. 8.

Ars vitraria experimentalis, seu annotationes in Antonii Neri artem vitrariam, Lipf. 1679.

1679. et 1689. 4. Idiomate Gallico, Parif. 1752. 4.

Philofophia chymica experimentalis, Amftel. 1694. 12.

Tract, de fale fixo et volatile, de auro et argento potabili, de fpiritu mundi, de phosphoro mirabili, de acido et vrinofo, Hamb. 1720.

Chymifche Tractätgen, quos J. P. Burggravius collegit atque edidit, Francof. 1720.

PETRUS SHAW, Anglus, Med. Doctor.

Pharmacopoea collegii Regii Medicorum Edinburgenfis, Lond. 1727. 8.

Chemical lectures, ibid. 1733. 8.

Leçons de Chymie, propres a perfectionner la Phyfique, le commerce et les arts, ex idiom. Anglic. in Gallic. transl. Parif. 1759. 4.

P. M. RESPOUR, Gallus, vixit faeculo XVII.

Rares experiences fur l'éfprit mineral, à Paris 1668. 12.

Idiomate Germ. cum Fried. Henckelii commentar. fub titulo: Befondere Verfuche von dem Mineralgeift zu der Auflöfung und Verwandlung der Metalle, Drefdae 1743. 8. Editio a Joan. Gottl. Lehmanno aucta, Lipf. 1771. 8.

JOAN.

Joan. Henr. Pott, Chemiae Professor Berolinensis.

Vir in chemicis exercitatissimus, et fide dignissimus fuit.

Exercitationes chemicae de sulphuribus metallicis, de auripigmento, de solutione corporum particulari, de terra foliata tartari, atque de acidis vitrioli et nitri vinosis, Berol. 1738. 4.

Examen plumbaginis, et magnesiae vitrariorum, in miscellaneis Berolinensibus ad incrementum scientiarum, ex scriptis Societati Regiae Scientt. exhibitis tom. VI. Berol. 1740.

Observationes et animadversiones chymicae, praecipue circa salem communem, acidum salis vinosum, et Wismuthum versantium, collectio I. ibid. 1739. Earum collectio II. in primis de Zinco, Borace et pseudogalena, ibid. 1741.

Relatio de magni momenti adinventione verae porcellanae, idiom. Germ. ibid. 1743.

Chymische Untersuchungen vornehmlich von der Lithogeognosia ingleichen von dem Feuer und Licht, Potsdam 1746. Deren erste Fortsetzung, ibid. 1751. Zwote Fortsetzung, nebst Tabellen über die 3 Theile, Berlin 1754. Recentior editio, cum appendice, ibid. 1757. Idiom. Gall. Paris. 1753. 12.

Animadverſiones phyſico-chemicae circa varias hypotheſes et experimenta Dni. Elleri, Berol. 1756. Earum continuatio, ibid. eod. in 4.

Abhandlung von dem feuerbeſtändigen und zartflüßigen Urinſalze, und von der Verbindung eines acidi vitrioliei mit dem ſauern Weinſtein, Berlin 1757. 4. ibid. cum appendice apologetico 1761. 4.

Diſſertations chymiques de M. Pott, curanté Dno. de Machy, à Paris 1759. 12.

Sendſchreiben an den Herrn Berg-Rath von Juſti, ibid. 1760. 4.

Neue wichtige experimenta in einer chymiſchen Zerlegung der Vorwürfe, die ihm Herr von Juſti zur Laſt gelegt, ibid. 1762. 4.

J. G. Pietsch, Med. Doctor.

Abhandlung von der Erzeugung des Salpeters, nebſt Gedanken von der Vermehrung deſſelben, Berlin 1750. 4. Idiomate Gall. ibid. eodem.

Andr. Siegm. Marggrav, Chem. Prof. Berolinenſis.

Diſſertationes, quas actis Academiae Berolinenſis inſeruerat, collectae et novis auctae, Berol. 1761 et 1767. vol. 2. Recuſae ibid. 1768. Gallice ſub titulo: opuſcules chymiques, curante Dn. de Machy, Pariſ. 1762. 12. vol. 2. prodierunt.

Chy-

Chymische Versuche eines sehr merkwürdigen Urinsalzes, welches das Sauere des phosphori in sich enthält, Leipz. 1757. 4.

MEUDERUS, Electoris Saxon. Archiater et a consil. aulicis, Analysis antimonii physico chemica rationalis, cum tractatu de tincturis antimonii. Dresdae 1738.

Nova et peculiaris vitri antimonii praeparatio, ibid. 1740.

Disquisitio, num in antimonialibus corporibus arsenicale quid statuendum, vid. Commerc. liter. Norimb. 1739. p. 185.

JOAN. GOTTSCHALCK WALLERIUS, Prof. Med. Upsaliensis.

Chemia physica, idiomate Svecico, Holmiae 1760. vol. 2. Idiomate German. curante C. A. Mangold, Gothae 1761. 8. Gryphswald. curante C. E. Weigelio 1776. 8.

Fundamenta matallurgiae; Upsal. idiom. Germ. Lips. 1770. 8. Elementa metallurgiae, speciatim chemicae, Holm, 1768.

Dissert. de nexu chymiae cum vtilitate rei publicae, Upsal. 1751.

Agriculturae fundamenta chymica Upsal. 1761. Idiomate Gall. Paris. 1766. 8. Idiom. Germ. Bernae 1765.

Censurae circa praeparationem medicamentorum chemicorum, Upsal. 1754.

Diss.

Diss. de auri et argenti separatione, ibid. 1761.

— de docimasia, ibid. 1760.

— de dulcatione acidorum, ibid. 1763.

— de differentia et examine oleorum, ibid. 1765.

HERMANN HAGEN

Physicalisch chymische Betrachtungen über die Herkunft des feuerbeständigen vegetabilischen Laugensalzes, Königsberg 1768. 8.

Jo. Frid. Meyer, Pharmacopoeus Osnabrugensis celebris, obiit 1765.

Chymische Versuche zu der nähern Erkänntniß des ungelöschten Kalchs, der elastischen und electrischen Materie des allerreinsten Feuerwesens, und der ursprünglichen allgemeinen Säure, Hannover 1764. 8. Idiom. Gall. Paris. 1766. 12. vol. 2.

Alchymische Briefe, ibid. 1767.

Nicol. Jaquin, Aug. Imperatoris a consil. rerum metall.

Examen chymicum doctrinae Meyerianae de acido pingui, et Blackianae de aëre fixo, respectu calcis, Vindob. 1769. 8. Idiomate Germ. ibid. 1770.

Henr. Joan. Nepom. Cranz, Med. Prof. Vindobonensis.

Exa-

Examinis chemici doctrinae Meyerianae de acido pingui, et Blackianae de aëre fixo, respectu calcis, rectificatio, Lipſ. 1770. 8.

JOAN. PHILIP. DE LIMBOURG

Diſſert. ſur les affinités chymiques, à Liege 1761.

Traité des eaux minerales de Spa, à Leide 1754. 12.

JOAN. ALB. SCHLOSSER

Tractatus chymici de ſale vrinae humanae nativo, et de calcis vivae actione in ſalem alcalinum volatilem, Harlingae 1760.

J. G. STOCKAR DE NEUFORN.

Tract. chemicus de ſuccino, in quo per tentamina chemica natura eius ſuccincte examinatur, Lugd. Bat. 1761. 8.

PHIL. AMBROS. MARRHERR, Med. Prof. Pragenſis.

De affinitate corporum, Vindob. 1762. Idiomate Germanico, Lipſ. 1764.

Chymiſche Experimente einer Geſellſchaft in dem Erzgebürge erſtes und 2tes Stück, Berlin 1753. 3tes und 4tes ibid. 1757. 5tes und 6tes ibid. 1759.

MONNET, Gallus.

Traité des eaux minerales, avec pluſieurs memoires de Chymie relatifs à cet objet, à Paris 1768. 12.

Trai-

Traité de vitriolification et alumation, ou l'art de fabriquer les vitriols et l'alun, avec une dissertation sur la mineralisation, et sur l'etat du suffre dans les mines et les metaux, à Amsterdam 1769. 12.

L. J. DE CROIX, Apothicaire à Lille. Physico-chymie theoretique, à Lille 1768. 8. à Paris 1760. 8.

JOAN. THEOD. ELLER, Borussorum Regis Archiater et a consil. aulicis.
Physicalisch-chymisch-medicinische Abhandlungen aus den Gedenkschriften der Academie der Wissenschaften herausgezogen, und übersetzt von C. A. Gerhard, Berlin 1764. pr. 2.

ANONYMI Kunststücke die schönsten Farben zu verfertigen, ingleichen die Vergoldung und Versilberung auf allerley Cörper ꝛc. nebst andern chymischen Versuchen und Handgriffen, editio aucta tertia, Zittau 1763.

JOAN. JAC. WELLS, Pharmacopoeus Vindob.
Rechtfertigung der Blackischen Lehre von der fixirten Luft, gegen die von Herrn Wiegleb dawider gemachten Einwürfe, Wien 1771.

GEOR. WELLINGIUS. Dreyfaches Buch von dem Ursprung, Natur, Eigenschaft, und Gebrauch des Salzes, Schwefels und Quecksilbers, Leipz. 1760. 4.

JOAN.

Joan. Henr. Sebast. Bucholtz, Medic. Doctor.

Diſſ. de ſaporibus quibusdam mineralibus, Jenae 1763.

Commentatio chemico-medica de ſulphure minerali, ibid. eodem.

Chymiſche Verſuche über das Meyeriſche acidum pingue, Weimar 1771.

Carol. Frid. Wentzel, Freibergae in locum defuncti Dni. Gellerti ſurrogatus.

Einleitung in die höhere Chymie pr. 1. Lipſ. 1773. In altera parte ſe doctrinam de corporum compoſitione, vna cum obſervationibus et experimentis, communicaturum eſſe, Dnus autor, in chemicis exercitatiſſimus, promiſit.

Lehre von der Verwandſchaft der Cörper, Dreßden 1776.

Hic liber quoque inter ſolidiora chemiae ſcripta merito referendus eſt.

M. Lavoisier, Acad. Regiae Scient. Sodalis.

Eſſays phyſique et chymique, à Paris 1774. Idiomate Anglic. curante Thoma Henry, vol. 1. Lond. 1776.

Laur. Joh. Dan. Sukow

Entwurf einer phyſicaliſchen Scheidekunſt, Frankf. und Leipz. 1769. 8.

J. A.

J. A. Weber, Entdeckte Natur des Kalchs und der äzenden Cörper 2c. Berlin 1778.

Caput IIII.

DE CHEMIAE DOCIMASTICAE ET METALLURGICAE SCRIPTORIBUS.

Joan. Geor. Agricola, Glaucha Misnicus, natus 1494. Med. Doctor. et Consul Chemnitzensis, denatus 1555. Strenuus et accuratus rerum metallicarum physicarumque indagator fuit, easque puro tersoque stilo descripsit.

Tractatus de lapide philosophico, Colon. 1538.

De ortu et caussis subterraneorum libri V. De natura eorum, quae effluunt e terra libri IV. De natura fossilium libri X. De veteribus et novis metallis libri II. De re metallica dialogus, Basil. 1546. fol. ibid. 1558. Wittenb. 1612.

Dialogus de re metallica etiam seorsim prodiit, Basil. 1549. 8.

De re metallica libri XII. ibid. 1561. fol. 1611. et 1657. Idiom. Germ. sub titulo Bergwerks-Buch, ibid. 1621. fol.

Opus de fossilibus, cum Georgii Fabritii observationibus, ibid. 1621. fol.

Chri-

CHRISTOPH. ENCELIUS, Salfelda Thuringus, circa saeculi XVI. initia floruit. Scripta eius Websterus in metallographia sua magnis laudibus extulit. vid. Dan. Geor. Morhof in polyhist. tom. 2. l. 2. c. 29.

De re metallica, seu de origine, varietate et natura corporum metallicorum, lapidum, gemmarum aliarumque rerum, quae ex fodinis eruuntur, Francof. 1551. et 1557. 8.

In syntagmate rerum metallicarum quoque extat, ibid. 1698. edito.

LAZARUS ERCKER, fodinarum metallicarum Protomagister Caesareus.

Abhandlung aller vornehmsten mineralischen Erze und Bergwerks-Arten, und wie eine jede insonderheit, ihrer Natur und Eigenschaften nach, auf alle Metalle probiret, und im kleinen Feuer untersucht werde, Prag 1574. fol. Frankf. 1598. 1684. 1702. ibid. aucta 1736.

Aula subterranea, oder Probierbuch, Prag 1574. fol. Frankf. 1694. cum annotationibus ibid. 1703. insigniter aucta ibid. 1736.

GEOR. ENGELH. DE LOEHNEYS, Ducis Brunsvic. a consil. rerum metall. secretioribus.

Gründlicher Bericht von Bergwerken, Bearbeitung und Schmelzung der Erze und Metalle, und Anweisung von dem Schwefelmachen, und Vitriol- Alaun- Salpeter- und

Salzsieden, samt beygefügter Berg-Ordnung, Stockholm und Hamb. 1690.

ULYSSES ALDROVANDUS, Bononiensis, in Academia patria Med. et Philos. Prof. Admodum senex obiit 1605. Incomparabilis diligentissimusque naturae scrutator fuit, remotissimasque, rerum naturalium cognoscendarum caussa, regiones peragravit.

Museum metallicum, Bononiae 1648. Recusum, curante Dav. Kellnero, Lips. 1701.

MARQUIS DE COURTIVRON

Arts de forges et fourneaux à fer,

Est pars egregii operis, quo artium et opificiorum descriptiones Academia Regia Scientt. edidit.

MODESTINUS FACHSIUS, Principis Anhaltini Monetarius. Huius Geor. Ern. Stahlius in chemiae dogmatico-experimental. fundamentis honorificam mentionem saepius fecit.

Libellus docimasticus (Probier-Büchlein) qui saepius recusus est. Nona et decima eius editio, Lipsiae 1622. et 1689. prodierunt.

ALBARO ALONSO BARBA, Hispanus, Sacerdos et fodinarum metallicarum Director. Circa saeculi XVII. medium floruit, et autor usu peritus, et fide dignus est.

Berg-

Berg-Büchlein ex idiomate Hiſpanico in German. translatus, Francof. 1726. et 1739.

Ars metallica (Probier- oder Schmelzkunſt) collectioni rariorum tractatuum de metallis et mineris, Lond. 1738. 12. editae, inſerta eſt. Seorſim Vindob. 1749. prodiit. Idiomate Gall. ſub titulo Metallurgie ou l'art de tirer et purifier les metaux, traduite de l'Eſpagnol, d'Alonſo Barba, à Paris 1751. 12. vol. 2.

BALTHAS. ROESLER, Elect. Saxon. fodinarum metall. Magiſter.

Speculum metallicum politiſſimum, Dresdae 1700. fol. In quo libro tam de fodinarum metallicarum cultura, quam de minerarum metallicarum fuſione, ſcite actum eſt.

OLAUS BORRICHIUS, Med. Prof. Havnienſis et Archiater Regius, Natus Borchae 1626. obiit 1690.

Docimaſtice metallica, clare et compendiario tradita, Havniae 1674.

Obſervationes de vera lunae tinctura non caerulea, de liquatione et fuſione reguli antimonii ſine igne, de rara auri diſſolutione, de antimonii diſſolutione non acidis tantum, ſed et ſalſis, de adaucto reguli martis pondere, quae actorum Havnienſium volumini primo numeris 68. 70. et 76. et volumini ſecundo numeris 72 et 73. inſertae ſunt.

JOAN. FRID. HENCKEL, Med. Doct. Physicus Freiburgensis, et Elector. Saxon. a consil. rerum. metall. vir perdiligens, perdoctus et fide dignus fuit. Pyritologia (Kies-Historie) Dresdae 1725. Aucta Lipſ. 1754.

Tract. de appropriatione aliisque noviter obſervatis, ibid. 1727.

Anmerkungen über P. M. Reſpours Verſuche von dem Mineralgeiſt, ibid. 1743. 8.

Kleine mineralogiſche und chymiſche Schriften, ibid. 1744. et 1747. Cum inſtitutione in chemia metallurgica, et Car. Fried. Zimmermanni annotationibus, Lipſ. 1755. 1757. et 1769.

Henckelius in mineralogia redivivus, cum inſtitutione in chemia metallurgica, Dresdae 1759. 8.

RENE AMTOINE FERCHAND REAUMUR, natus 1682. Academiae Regiae Scientt. Sodalis.

L'art de convertir le fer forgé en acier, à Paris 1722. 4.

CHRISTOPH. ANDREAS SCHLUTTER, Magnae Britan. Regis et Elect. Luneb. decimarum metallicarum praefectus. Egregius atque vſu exercitatiſſimus ſcriptor fuit.

Gründlicher Unterricht von Hütten-Werken, Braunſchweig 1738. et 1769. cum multis figuris in aes eleganter inciſis.

Gal-

Gallico idiomate, curante Dno. Hellot, ſub titulo: Traité des eſſays de mines et metaux, tom. 1. à Paris 1750. 4. tom. 2. de la fonde des mines, de fouteries et de grillages &c. 1753. Recuſa ibid. 1764. 4. vol. 2.

ANONYMUS.

Metallurgie, ou l'art de tirer et de purifier les metaux, avec les diſſertations les plus rares ſur les mines et les operations metalliques, à la Haye 1751. 12. vol. 2.

M. TILLET, Directeur de la Monnoye.

Diſſertation ſur la ductilité des metaux, & les moyens de l'augmenter, à Bourdeaux 1740.

JOAN. ANDR. CRAMER, Ducis Brunſvicenſis a conſil. rerum metall. Inter optimos docimaſiae ſcriptores iure meritoque refertur.

Elementa docimaſiae, Lugd. Bat. 1739. 8. Aucta ibid. 1744. 8. Idiomate Gallico, Pariſ. 1755. 8. Idiomate German. curante Dno. Gellert, ſub titulo: Anfangs-Gründe der Probier-Kunſt, Stockholm 1746. 8. und Leipz. 1766. 8.

GOTTFR. KIESELING.

Relatio practica de arte probatoria mineralium et metallorum, Lipſ. 1741 et 1752. 8.

Anfangs-Gründe der Metallurgie pr. 1. Blanckenb. 1774. fol.

JUL. EBERH. VOLKM. CLAUS, Comitis Stollberg. decimarum metall. Praefectus et monetarius.

Kurtzgefaßte Anleitung zu dem Probieren und Münzen, Stollberg 1753.

JOAN. GOTTFR. JUGEL

Mineralischer Hauptschlüssel, oder Entdekkung aller geheimer Röst- und Schmeltz-Arbeiten, nebst Anzeigung, wie die Erze in kleinem Feuer, nach der geheimen Schmeltzart, zu probieren sind, samt einer besondern Scheidekunst, nebst andern raren zu der Metallurgie gehörigen Stücken, Zittau 1753.

Gründliche Nachricht von dem wahren metallischen Saamen, wie aus demselben das ganze mineralische Reich seinen Ursprung hat, ibid. 1754.

Natürliche Berg- Schmelz- und Figirkunst, Wien 1765. 8. Leipz. 1766. pr. 3. 8.

Frey entdeckte Experimental-Chymie, Leipz. 1766. 8.

C. E. GELLERT, Electoris Saxon. a consiliis commissionum.

In multis Dn. J. A. Cramerum secutus est, in aliis sua scite proposuit.

Anfangs-Gründe zu der metallurgischen Chymie, theoretischer und practischer Theil, Leipz. 1755. 8. Idiomate Gallico, Paris. 1758. 12. vol. 2.

Jo.

Anfangs-Gründe der Probierkunst, Leipz. 1755. 8.

JO. GOTTLOB LEHMANN, Borussor. Regis a consil. rerum metall. et postea Acad. Caesar Petropol. Scientt. Sodal. De mineralogia, metallorum cultura et chemia physico-docimastica bene meritus fuit.

Abhandlung von den phosphoris, Dreßden 1750. 4.

Probierkunst, Berlin 1761. 8. ibid. 1775. 8.

Cadmiologia, Regiomont. 1761. 4.

Physicalisch-chymische Schriften, als eine Fortsetzung der Probierkunst, Berlin 1775.

ZACH. THEOBALDI tr. de vaporibus subterraneis in idioma German. transtulit, et observationibus auxit, Dresdae 1750.

ANONYMUS

Neuentdeckte Schmelzkunst, wie, bey der Schmelzung der Metalle und Hüttenwerker, alle mercurialische, arsenicalische und schweflichte Theile erhalten, und benutzt werden können, 1766. 4.

FRANC. LUDOV. CRANZ

Practische Abhandlung von der Zubereitung und Zugutmachung der Kupfer-Erze, Frankf. 1766. 8.

M. SAGES, Gallus, celebris Chymicus.

Examen chymique de differentes substances minerales etc. à Paris 1769. 12.

INNOCENT. LIBOR. AB INDAGINE (JAEGER)

Bifolium chemico physico-metallicum, der Abhandlung von dem Zink und Gallmey, insgleichen von dem Arsenic, Arnstadt 1771. 8.

Bifolium chemico-physicum von dem Salmiac, Salpeter und Borax, ibid. eod.

IGNATIUS GOTTF. KEIM

Tract. de metallis dubiis, Viennae 1770.

M. G. JARS

Voyages metallurgiques, à Lion 1774. De ferro, et chalybe praeparando in primis egit.

Caput V.

DE SCRIPTORIBUS ALCHYMICIS.

Licet accuratam mineralogiae, chemiae et Physices cognitionem alchemia supponat; attamen quidam, pro adeptis perperam habiti, non magnam solum verborum rerumque obscuritatem, sed et stupinam dictarum scientiarum ignorantiam prodiderunt, generali principiorum, ex parte fictorum, allegatione scientiam perturbarunt, et vulgarium corporum v. c. sulphuris, antimonii, vitrioli &c. mixtionem nusquam satis expediverunt. Plura etiam scripta dantur, alchemicorum titulum falso

falso prae se ferentia, quae a fraudatoribus, ex autoribus vetustioribus compilata conficta-que sunt: in quem censum Judaeus Abraham Eleasar, Zoroaster, Basilius de quinta essentia, Theophrasti Wünschhütlein, Orvii coelum sapientum, Toeltii coelum chymicum reseratum &c. veniunt. Nec etiam nunc idiotae desunt, arduae huic disciplinae manus illotas adferre, et sibi aliisque nocere, haud erubescentes. His tamen non obstantibus, alchymicorum quosdam, laborum difficillimorum constantia, in corporum essentias profundius penetrasse, plures veritates physicas detexisse, et particularem metallorum meliorationem praestitisse, atque adhucdum praestare, fatendum est. Videatur Dni Herm. Boerhaave in chem. theor. p. 121. Joan. Juncker in chem. tom. 1. p. 627. et Henr. Pott in observationibus chemicis p. 188. et 193.

Praeter historiae literariae scriptores supra citatos, de alchemicis sequentes tradiderunt, illosque partim collegerunt:

Scriptores alchemici Graeci Dn. Herm. Boerhaave in chemiae parte theoretica enumeravit.

Alii a Dn. Lenglet du Fresnoy in historia philosophiae hermeticae, idiomate Gallico Paris. 1744. 12. edita, citati sunt.

Theatrum chymicum Ursellis 1602. 8. vol. 2. et Argentor. 1613:1622. 8. vol. V. edi-

editum, et volumine ſexto a Dnis Beza et Heilmanno 1659. 1661. auctum eſt.

Muſeum hermeticum, novem tractatus continens, Francof. 1625. prodiit, ibique XI tractatibus auctum 1677. 1678. et 1749. 4. recuſum eſt.

Alchemicorum obſcura dilucidare, Dn. H. F. Teichmeyer, in inſtitutionibus chemicis dogmatico experimentalibus, intendit.

Hermes Aegyptius, Trismegiſtus dictus, tempore Oſiridis vixiſſe, et alchymiam et medicinam calluiſſe, dicitur. Aegyptios, ex vicinis Aethiopiae fodinis metalla extrahere, illum docuiſſe, probabile eſt. Opuscula illi adſcripta, inter quae tabula ſmaragdina antiquiſſima eſt, recentiora atque ſuppoſititia eſſe videntur.

Tabula Smaragdina, 1676. 8.

Sermo ſacer, clavis &c. in Frid. Patritii magia philoſophica, Hamb. 1593. edita, reperiuntur.

De lapidis philoſophici ſecreto, Lugd. Bat. 1610. et in theatri chem. vol. IV. Argent. 1613.

De compoſitione lapidis philoſophici, Lipſ. 1610. Hamb. 1675. 1697.

Von der Erkenntnis der Natur, Hamb. 1706.

Li-

Libri de rerum principiis.
Dialogi.

Geber, Arabs, Sevillae a parentibus Arabibus procreatus, saec. VIII. vixit, plura scripta, idiomate Arabico exarata reliquit, et, se antiquorum dogmata in compendium traxisse, asseruit. Licet magnam apud Alchymicos autoritatem consecutus sit, scripta tamen eius non satis perspicua atque dubia esse, dubio non subiacet. Eum verae philosophiae tot sophistica admiscuisse, vt a falsis genuina discerni nequeant, Joan. Kunckelius in laboratorio chemico part. 3. p: 628. asseruit.

Scripta de alchymia, Francof. et Lips. 1710.

Summa perfectionis magisterii in sua natura, Venet. 1542. Argent. idiom. German. 1625. Gedani 1682. 8. Postrema editio secundum bibliothecae Vaticanae exemplar correcta est, eique testamentum Gebri, libri investigationis magisterii &c. adiecti sunt.

Libellus περὶ χημειας seu de investigatio- perfectionis, Basil: 1572. 8.

Liber de fornacibus, ad exercendam chymiam pertinentibus, ibid. eod. vterque etiam in verae alchymiae aliquot scriptoribus a Wilh. Gratarolo collectis, et Basil. 1561. editis deprehenditur.

Chemia, siue traditio summae perfectionis, investigatio magisterii et medulla alchymiae Gebricae, Lugd. Bat. 1668. 12.

Enar-

Enarratio methodica trium Gebri medicinarum, in quibus vera lapidis philoſophici confectio continetur, Amſtel. 1678. 8.

Gebers vollſtändige chymiſche Schriften, Erfurth 1710. Wien 1751. 8.

Artephius, qui Judaeus fuiſſe dicitur. Clavis maioris ſapientiae, in theatri chymici volum. IV.

Morienus Romanus, Eremita Hieroſolymitanus, de alchymia caſtiſſime ſcripſit, atque inter puriſſimos huius ſcientiae ſcriptores habetur. Scripta eius ex idiomate Arabico in latinum 1182. translata ſunt. Libelli de re metallica, metallorum transmutatione, et occulta ſummaque antiquorum medicina, cum aliis, Lutetiae Pariſ. 1559. et 1574. 4. et Hanoviae 1593. 8. prodierunt.

Rogerius Baco, Anglus, natus 1206. Ordinis S. Franciſci Monachus, denatus 1284. Pariſiis Matheſi et Medicinae, poſtea Oxoniae linguis et Philoſophiae ſtrenuam operam dedit. Scripta ſua ſine ambagibus, et ſtilo ſatis liquido, exaravit, alchemicorum fraudes detexit; et ſcriptoribus alchemiae claſſicis accenſetur. Ex ſcriptoribus Arabicis profeciſſe dicitur. vid. Olaus Borrichius de ortu et progreſſu chemiae p. 127.

Achymiae ſpeculum in aliquot ſcriptoribus verae alchymiae a Wilh. Gratarolo collectis,

lectis, Basil. 1561. et in theatri chem. vol. 2. extat.

Tract. de secretis naturae et artis operibus, in theatri chem. vol. V. Argent. 1622. Hamb. 1608. 1618. edito, reperitur.

Scripta de arte Chymiae, cum breviario de dono Dei, verbo abbreviato, leone viridi, secreto secretorum naturae, lapide Philos. tractatu trium verborum, epistola de modo miscendi, de ponderibus et speculo secretorum, Francof. 1603. et 1612. 12. prodierunt.

Tract. de tinctura antimonii, Hamb. 1676.

Plura eius manuscripta in bibliotheca Oxoniensi asservari dicuntur.

ALBERTUS MAGNUS, Lauinga Svevus, natus 1200, obiit 1280. Scripta eius perdocta et nervosa sunt.

Liber de alchymia et super arborem Aristotelis cum aliquot Alchemiae verae scriptoribus a Wilh. Gratarola collectis Basil. 1561. et in theatri chemici volum. 2. reperitur.

De mineralibus et rebus metallicis libri V. Argent. 1541. 8. et in theatri chem. vol. 2.

Concordantia philosophorum in lapide philosophorum, et lapidis philosophorum declaratio, in theatri chem. vol. IV.

JOANNES TICINENSIS, (de Tezen) Sacerdos Bohoemus, saec. XIII. vixit. Carmen

men de philoſophorum lapide enigmaticum ſcripſit, quod Hamburgi cum Ed. Kellaei et Joannis de Abbatia tractatibus de philoſophorum lapide 1691. editum eſt.

ARNOLDUS DE VILLA NOVA, natus in Galliae Narbonenſis oppido Villeneuve, ſaec. XIII. floruit, atque, vt ex epiſtola Papae Clementis V. elucet, ante annum 1313. exceſſit. Chemiam et Medicinam primus in Galliam introduxit, tantumque doctrina valuit, vt, cum ante illum ad exteras gentes Galli, diſcendi cauſſa, peregrinati eſſent, Arnoldi tempore, et poſt eum, in Galliam caeterae nationes confluerent. Idem Lullii praeceptor fuit.

Speculum alchemicum, flos florum et practica, in theatri chemici volum. 3. Argent. 1613.

Roſarium philoſophicum.

Novum lumen.

Perfectum magiſterium et gaudium.

Semita ſemitae.

Teſtamentum.

Quaeſtiones.

Opera eius omnia, Lugd. 1520. et Baſileae 1585. prodierunt.

RAIMUNDUS LULLIUS, Eremita Majoricenſis, natus 1235. Angliae Regi, Eduardo

do I. familiaris fuit, multas dissitas regiones peragravit, et denique martyr in Africa 1315. obiit. Arnoldi de villa nova, Praeceptoris sui dogmata propagavit, inter meliores rerum naturalium et alchymiae scriptores referendus est, de alchymicis aliter iuvenis, aliter senex, sensit, et pro adepto habitus fuit, Vitam eius Vicentius Mutius in historia Majoricana, 1650. idiomate Hispano edita, optime descripsit. Inventa suo pro revelationibus habuit.

Testamentum duobus libris vniversam artem chemicam complectens, et compendium artis transmutatoriae metallorum, Colon. Agryp. 1566. et 1573. 8.

Libellus de secretis naturae, seu de quinta essentia, August. Vindel. 1518. 4. Venetiis 1521. 4. Argent. 1541. 4. Colon. Agrip. 1565. 8.

Secreta secretorum R. Lullii et Hermetis, cum opusculis D. Thomae de essentia mineralium, et libello C. Alfedani Ansrodii de conficiendo divino elixire, Colon. 1592. 8.

Apertorium, magia naturalis et tertia distinctio de transmutatione metallorum, Norimb. 1546. 4.

Codicillus, seu vade mecum, in quo alchemicae artis et philosophiae reconditioris fontes vberrime traduntur, Colon. 1572. 8. Rothomagi 1651. 8.

Aper-

Apertorium de veri lapidis compoſitione, in verae alchymiae ſcriptoribus, a Wilh. Gratarolo collectis, Baſil. 1561. et in theatri chem. vol. 3. Argent. 1613. reperitur.

Practica lapidis, theoria et practica, compendium animae artis transmutationis metallorum, de intentione alchymiſtarum, libellus de Mercurio et Mercuriorum liber, in theatri chem. vol. IV. obvia ſunt.

Mercuriorum liber cum repertorio, apertorio de veri lapidis compoſitione, artis intellectivae theorica et practica et magia naturali, Colon. 1567. 8.

Scripta alchemica, Argentor. 1598.

Magni operis praxis vniverſalis, in theatri chem. vol. 3.

Repertorium, ſeu intentio ſummaria ad intelligentiam teſtamenti, codicilli aliorumque Lullii librorum, valde vtilis, in theatri chem. vol. 3.

Libelli aliquot chemici, Baſil. 1572. et 1600. 8.

Experimenta chymica, Ulmae 1676. 4. In quo libro rerum naturam et actiones autor perſpicue tradidit. vid. Herm. Boerhaave in chemia theoret. p. 116.

Opera, quae ad inventam ab ipſo artem vniverſalem ſcientiarum artiumque omnium, brevi compendio diſcendarum, pertinent.

Ar-

Argent. 1617. In hoc libro logica, moralia et alia philoſophica, quin etiam theologica, autor tractat.

Antonius de Abbatia, Tholuſanus, Archibresbyter, circa ſaeculi XVI. exitum inclaruit.

Sendſchreiben von der Verwandlung der Metalle, Hamb. 1670.

Epiſtolae duae ſcrutatoribus artis chemicae demandatae, Genevae 1688. Norimb. 1631.

Abhandlung der Metalle, und richtiger Wegweiſer zu dem Licht der Natur, Mannheim 1759. 8.

Petrus Lombardus, Novara Italus, Philoſophus ſcholaſticus, et Epiſcop. Pariſ. obiit 1164. Introductio in divinam chymiae artem, Baſil. 1572. 4. Montisbelligardi 1602. 8. Margarita novella correctiſſima, Argent. 1608. 8. Nec non in theatri chem. vol. V. ibid. 1622. edito.

Petrus Arlensis de Scudalapis, Presbyter Hieroſolymitanus.

Opus de VII. metallorum, lapidum et planetarum ſympathia, primo Madritii, dein Romae 1610. fol. poſtea Pariſis, mutilum, 1619. et denique Hamburgi correctius, cum Petri Conſtantii Albini Villanovenſis magia aſtrologica 1717. 8. editum eſt. Genuina editio inter libros rariſſimos refertur.

CONSTANTIUS ALBINIUS VILLANOVENSIS

Magia aſtrologica, ſive clavis ſympathiae VII. metallorum et VII. ſelectorum lapidum ad planetas, pro maiore illius dilucidatione, Pariſ. 1711. Hanc clavem ſine arca, nulli vſui eſſe, Dn. Dan. Geor. Morhof in polyhiſtore l. 1. c. XI. iudicavit.

BERNHARDUS, COMES MARCHIAE TREVISANAE, circa exitum ſaeculi XIV. floruit. Pro adepto a Joanne Kunckelio in laboratorio chemico pr. 3. p. 631. habitus eſt. Epiſtolae chemicae.

De philoſophia hermetica libri IV. Argent. 1567. 1574. 1586. 1597. 1682. Norimb. 1593. 1643. Baſil. 1583.

Opus hiſtorico dogmaticum περὶ χημείας, cum J. F. Pici libris tribus de auro, Urſellis 1598. 8.

Tractatus de ſecretiſſimo philoſophorum opere chymico, et reſponſio ad Thomam de Bononia, Baſil. 1600. Lipſ. 1605.

Opuſcula chemica de lapide philoſophorum, idiom. Gall. Antwerp. 1565. idiom. Germ. Lipſ. 1605. Hernſtadii 1717.

Bernhardus redivivus, oder Beſchreibungen allerley philoſophiſchen Geheimniſſe, ibid. eod.

Bernhardus redivivus, vel opus de Chymia hiſtorico-dogmaticum, ex Gallico in Latinum verſum, Francof. 1625.

Bern-

Bernhardus innovatus, oder dessen Schriften von der hermetischen Philosophie, von Irthümern und Verfälschungen gereinigt, Nürnb. 1643.

Fontina Bernhardi relevata, oder das getreulich eröfnete Wunderbad des Grafen Bernhardi von der Mark und Tervis, edente Carol. Herm. Grauel, Erlangae 1750.

PETRUS DE ABANO, alias Petrus Aponensis, natus Aponi prope Paduam 1250. denatus 1613. Magnae doctrinae Philosophus et Medicus fuit.

Heptameron, seu elementa magica, 1565. 8. Hernstadii 1735. Inter libros rariores refertur.

JOANNES DE RUPECISSA, Gallus, ordinis S. Francisci Monachus, saeculo XIV. post Lullium, vixit. Jussu Papae Urbani V. 1362. Avenione vivus combuitus esse dicitur. Eum inepta atque erronea promulgasse, Theophrastus iudicavit. Pleraque ex Lullio descripsit.

Consideratio quintae essentiae rerum omnium, cum aliorum opusculis alchemicis, Basil. 1597. 8.

Liber lucis, cum Thomae Aquinatis secretis Alchemiae magnalibus, Colon. Agrip. 1579. 4. et in theatri chem. vol. 3.

Liber de veri lapidis confectione, in verae alchymiae scriptoribus a Wilh. Gratarolo

 col-

collectis, Basil. 1561. atque in theatri chem. vol. 3.

Nicolaus Flamellus, scriba Parisiensis, circa saeculi XIV. exitum et XV. initium inclaruit. Falso pro adepto, teste Naudaeo, habitus fuit.

Sommaire philosophique, à Paris, idiomate latino, Francof. 1677. et 1678. 4. In quo libro plura arcana detecta sunt.

Annotationes chymicae, Basil. 1600. et in theatri chemici, vol. 1.

Commentarius in Dionysii Zacharii opusculum chemicum.

Vera praxis chymiae alchymicae, Heidelb. 1656.

Tract. de figuris alchemicorum hieroglyphicis, Hamb. 1669.

Opera chemica, Hamb. 1681.

Georgius Riplaeus, Anglus, Monachus Carmelitanus, obiit 1490. Baconis coaevus.

Duodecim portarum axiomata philosophica, Eduardo IV. Angliae Regi dicata, sine loco 1477.

Medulla philosophiae chemicae, cum aliis opusculis chymicis, Francofurthi 1614. 8.

Liber XII. portarum de Mercurio et lapide philos. in Nicol. Bernaudi, Delphinatis, quadriga extant, Lugd. Bat. 1699. et in theatri chemici vol. 2.

Ope-

Opera chymica omnia, Caſſellis 1649. 8.
Liber de lapide philoſophorum eiusque praeparatione, idiom. Germ. Norimb. 1716.

Henricus Conradus Agrippa ab Nettesheim, natus Coloniae 1486. Juris et Medic. Doctor, auratae militiae Eques, obiit Gratianopoli (Grenoble) 1553. Liberum dicendi et ſcribendi genus, animi inconſtantia, et Monachorum irae, multum infortunii ipſi pepererunt.

De occulta philoſophia libri IV. Colon. 1556. et 1565.

Eius opera, Lugd. 1510. et 1531. tom. 2. 8.

Commentarii in artem Lullii.

De arte alchymiſtica,

Joannes Isaacus Hollandus, Belga, Baſilio Valentino vetuſtior fuit, et pro alchymicorum dexterrimo habetur. Alium Eliam artiſtam expectandum non eſſe, Jo. Joach. Becher in phyſic. ſubterranea l. 1. ſ. 1. c. 1. iudicavit. Chemicorum antiquorum primicerium Geor. Ern. Stahlius, in fundam. chem. dogmat. experimental. pr. 1. p. 215. illum nominavit, et a Joan. Kunckelio, in laboratorio chem. p. 631. pro adepto habitus eſt.

Tractatus de amauſis, in theatr. chem. vol. 1. Argent. 1613. De nobili hoc ? ficio, autorem egregia tradidiſſe, Herm. Boerhaave in chemia theoret. p. 90. teſtatus eſt.

 Tract.

Tract. de lapide Philoſophorum, Francof. 1669. 8. et in theatri chem. vol. 3.

Tract. de proiectione infinita.

Opus Saturni, de amavſis, cum aliis tractatibus alchemicis, Hamb. 1676. prodierunt, et in theatr. chem. vol. 1. obvia ſunt.

Tract. de ſalibus et oleis metallorum Geor. Ern. Stahlii chemiae dogmat. experimentali, Norimb. 1746. editae, adiectus eſt. Idem etiam ſub titulo alchymiae verae, paucis mutatis, prodiit.

Opuſcula chymica, Francof. 1667.

Sammlung verſchiedener chymiſcher Schriften, und namentlich Iſaaci Hollandi, Wien 1746. 8.

Thomas Aquinas, Italus, natus 1224. Alberti Magni diſcipulus, celebris Philoſophus et Theologus ſcholaſticus, obiit 1274.

Tractatus de lapide philoſophico, in theatri chymici volum. 3.

Theſaurus alchemiae ſecretiſſimus, in theatri chem. vol. 3.

Lilium benedictum, in theatri chem. vol. 4.

ALEXIUS PEDEMONTANUS,

Libri VII. de ſecretis, idiomate Italico, Venetiis 1557.

De ſecretis libri VII. a Joanne Weckero ex idiomate Italico in Germanicum verſi aucti-

ctique, Basil. 1559. 8. 1563. 1568. et 1613. 8.

JOAN. AURELIUS AUGURELLUS, Ariminiensis.

Chrysopoeae libri III. et geronticon l. 1. Antwerpiae 1582. 8. et in Wilh. Grataroli aliquot verae alchymiae scriptorum collectione, Basil. 1561. nec non in theatri chem. vol. 3.

JOAN. FRANCISC. PICUS, Mirandulae Dominus, natus 1462. obiit 1494. omnigena eruditione illustris. Scripta eius fratris filius Joannes Franciscus edidit. Libri tres de auro, Venetiis 1586. 4. Ferrariae 1587. 8. Ursellis 1598. 8. cui editioni Bernhardi Trevisani opus historico-dogmaticum περὶ χημείας accessit. Extant etiam in theatri chemici vol. 3.

WILH. GRATAROLUS, Bergamensis, natus 1510. Medicinae Prof. Marburgensis, dein Basiliensis, obiit 1562.

Artis alchemicae secretissimae et certissimae defensio, Basil. 1561.

Verae alchemiae modus.

Lapidis philosophici nomenclaturae, ibid. eodem.

Collectio aliquot scriptorum verae alchymiae, cum praefationibus, et obscurorum locorum declarationibus, Basil. 1561. Hamb. 1673.

 Tra-

Tractatus de thermis Rhaeticis, extat in operis Veneti de balneis p. 192.

EDOARDUS KELLAEUS, Anglus, natus 1555. Imperatori Rudolpho Pragae inserviit, atque in carcere 1597. obiit. Etiam hic autor a Joan. Kunckelio in labor. chem. pr. 3. p. 631. pro adepto habitus est.

Tractatus duo de lapide philosophorum, Hamb. 1665. 8. Iidem etiam cum Joannis Ticinensis et Antonii de Abbatia scriptis chymicis ibid. 1691. prodierunt.

Fragmenta quaedam a Dn. Cornbachio Geismariae 1647. 12. edita sunt.

EUGENIUS PHILALETHA (Thomas de Vaughan, Anglus, fuisse creditur) Cornelii Agrippae assecla. Hic in Mercurio et auro, cum sectatoribus suis, lapidem philophicum quaesivit. Illum autorem sincerissimum nominavit, eumque cum Suchtenio et Claveo reliquis alchymicis Geor. Ern. Stahlius, in chemia dogm. exper. p. 138. et 222. praetulit. In scripta illius Alexander a Suchteri, et Gasto Dulco Claveus, commentati sunt.

Introitus apertus ad occultum Regis palatium, cum museo Hermetico reformato et aucto, Amstel. 1667. et Francof. 1677. 4.

Tract. de metallorum metamorphosi, brevis manuductio ad rubinum coelestem, et fons chemicae veritatis, ibid. eod. 4.

Enar-

Enarratio trium Gebri medicinarum.

Vade mecum philoſophicum.

Experimenta de praeparatione Mercurii ſophici.

Lumen de lumine, Curiae Variſcorum, 1750.

ALEXANDER A SUCHTEN, Gedanenſis, Paracelſi diſcipulus. Dilucida ſua ſcriptione Philalethae affeclis, teſte Jo. Junckero chem. tom. I. p. 21. facem praetulit. Ab Herm. Boerhaave chem. theor. p. 121. gravis in alchemia autor dictus eſt. Sed a Conringio in introd. in artem medicam p. 380. et a Joan. Kunckelio in laboratorio chem. p. 637. ſiniſtra de illo iudicia lata ſunt.

Tractatus de vera medicina, Hamb. 1621. 8.

— de ſecretis antimonii, Baſil. 1575. 8. Lond. 1670. 8.

JOAN. TOLDEN Erläuterung des erſten Tractats de miſteriis antimonii, Lipſ. 1604. 8. edidit.

GASTO DULCO CLAVEUS, Nivernenſis. Ob candorem et perſpicuitatem, a Bechero autor hic laudatur.

Apologia chryſopoeae et argyropoeae, cum novo opere de triplici auri et argenti praeparatione, Urſellis 1602. 8.

Philoſophia chymica tribus tractatibus comprehenſa, Colon. Allobr. 1612. 8.

Tractatus duo de triplici auri et argenti praeparatione, et de recta veraque lapidis, vel ſalis aurifici et argentifici, praeparatione, in theatri chem. vol. 4.

DAVID BEUTHER, Electoris Saxon. Docimaſta, circa annum 1580. inclaruit. Etiam hic a Joan. Kunckelio in laborat. chem. pro adepto habitus eſt. Vniverſale et particularia, Hamb. 1743. Editionem promiſſae apertionis theſauri morte ſponte ſumta eluſit.

SEBALDUS SCHWAERTZER, circa annum 1584. Electoris Saxon. Auguſti Chymicus, poſtea Rudolphi II. Centurio metallicolarum, obiit 1601.

Chryſopoea, cum clave manuſcriptorum Saxonicorum, Hamb. 1718.

Afferente Dn. Jo. junckero chem. tom. 1. p. 631. cum Iſaaci Hollandi, obſcurius cum Baſilii Valentini, et alicubi cum Paracelſi, placitis manuſcripta Saxonica congruunt, nemo tamen plenum ſenſum, nedum praxin, ex illis eruere poterit.

GEORGIUS PHAEDRO RODOGERUS,

In auro lapidis philoſophici materiam quaeſivit.

Lapidis philoſophici theoria et practica, cum Baſil. Valentini curru antimonii triumphali, Hamb. 1676. prodiit.

DANIEL GEORGIUS MORHOF, natus Wismariae 1639. Polyhiſtor. Profeſſor Roſtochienſis, dein Kilonienſis, denatus 1692.

Tract. de transmutatione metallorum, Hamburgi 1673.

THEOBALDUS VAN HOGELAND, Mittelburgo Belga, alias Ebald Vogel. Rei chemicae apprime deditus fuit.

Liber de alchymiae difficultatibus, Colon. Agrip. 1594. Idiomate Germanico, Gothae 1749.

Hiſtoriae aliquot transmutationis metallicae, pro alchymiae defenſione, Colon. Agrip. 1604.

Sub nomine ficto Ewaldi Vogel, Belgae, librum de lapidis phyſici conditionibus, ibidem 1595. edidit.

MICHAEL SENDIVOGIUS, nobilis Polonus, natus 1566. Caeſaris a conſil. denatus 1646. Ex Alex. Sidonii, Scoti, Anteceſſoris ſui in matrimonio, manuſcriptis dogmata ſua, cum Philalethae et Suchtenii placitis conſpirantia, hauſiſſe, dicitur. Vid. Olaus Borrichius de ortu et progreſſu chemiae p. 144. cum aſſeclis ſuis in nitro lapidem philoſophorum quaeſivit. Vid. Geor. Ern. Stahlius in fund.

fund. chem. dogm. experim. pr. I. p. 220. et 221.

Cosmopolitae novum lumen chemicum, cum tractatu de ſulphure, Erford. 1624. et Genevae 1673. Norimb. 1766. 8.

Tract. de vero ſale ſecreto philoſophorum, et de vniverſali mundi ſpiritu, Caſſelis 1651. 8.

Lucerna ſalis philoſ. ſeu delineatio principii tertii mineralium, ſeu ſalis pontici, Amſtel. 1658.

Magnes et chalybs vniverſalis, Francof. et Lipſ. 1744.

Aenigma philoſophorum ad filios veritatis.

Dialogus Mercurii, alchymiſtae et naturae.

Apographus epiſtolarum hactenus ineditarum.

Chymiſche Schriften, Wien 1749.

PANTALEON, Anonymi denominatio ficta.

Bifolium metallicum, ſeu medicina duplex pro metallis et hominibus infirmis, a proceribus artis hermeticae, ſub titulo lapidis philoſophici, inventa, Norimb. 1676. 8. ibid. 1679.

Tumulus Hermetis apertus, in quo antiquiſſimorum ſophorum abſconditae veritates phyſicae, et recentiorum quorundam erroneae opiniones videndae ſunt; quo a ſophiſta adeptus dignoſcitur, ibid. eodem.

Exa-

Examen alchymiſticum.

Tumba Semiramidis hermetice ſigillata.

GUIDO DE MONTANOR, Gallus

Libellus de arte chemica, qui in harmoniae chemico-philoſophicae decade I. Francof. 1625. 8. edita, continetur.

Scala philoſophorum.

Clangor Buccinae.

Correctio fatuorum.

DAVID LAGNEUS, Med. Doctor, poſt ſacc. XVII. initia inclaruit. Harmonia ſeu conſpectus philoſophorum chemicorum, Pariſ. 1611. 16. et in theatri chem. vol. 4. Argent. 1613.

JOAN. FRIDER. ELSHOLTZ,

Elucidatio ſecretorum, Francof. 1602.

Deſtillatoria curioſa, Berol. 1674.

JOAN. BAPT. GROSSCHEDEL AB AICHA.

Calendarium naturale magicum perpetuum, ſub litterarum patentium forma, a Matth. Meriano aeri inciſum, ſine loco et anno.

Proteus mercurialis geminus, metallorum naturam, id eſt operis philoſophici theoriam et praxin, exhibens, Francof. 1629. Hamb. 1706.

Mineralis ſeu phyſici metallorum lapidis accurata deſcriptio, ibidem iisdem annis.

Tri-

Trifolium hermeticum, Francof. 1629.

JOAN. LUDOV. HANNEMANN, Amstelodamo Belga, natus 1640. Professor Physices Kiloniensis, denatus 1724.

Cato chemicus, seu tract. quae verae philosophiae hermeticae et pseudochymiae characterissimi accurate delineantur, Hamb. 1690.

Idea chemiae Boehmianae adeptae, Amstel. 1690.

Ovum Hermetico-Paracelsico-trismegistum, Francof. 1694.

Metallurgia Boehmiana, ibid. 1695.

Catalogus testimoniorum veritatis, metamorphosin metallorum ignobilium in aurum asserens, Kilonii 1709.

Tractatus chymicus, Hamburgi 1717.

Synopsis philosophiae naturalis sanctioris illustratae, Tubingae 1718.

FRANCISCUS BARTHOLDUS.

Encyclopaedia hermetico dogmatica, Bononiae 1619. 8.

ANDR. GOLDMAYER, Guntzenhusa Francus, natus 1603. Med. D. et comes palatinus Caesar. vitam privatam Norimbergae egit, et 1664. obiit. Harmonia chymica de artificiosa novem lapidum philosophicorum praeparatione et usu, Onoltsbaci 1656.

COR-

Cortalassius, (Joan. Grasseus) civitatis Stralsund. Syndicus, et postea Electoris Coloniensis a consil. obiit 1613.

Arca arcani artificiosissimi aperta, vulgo der große und kleine Bauer, Lips. 1658. et 1744.

Joan. Frid. Helvetius, Coethena Anhaltinus, natus 1631. Med. Doct. Vitulus aureus, quem mundus adorat et orat, Amstel. 1667. Editio auctior, Hagae Comit. 1712. Idiomate Germ. Norimb. 1668. et 1727. sine loco 1705 et 1726.

Joan. de Montesnyder (Joannes Sneyder) Hunc archisophistam, qui fabulis suis multos perdidit, Joan. Kunckelius in labor. chem. pr. 2. p. 177. non sine caussa nominavit. Prope Viennam Austriae a persecutore occisus esse dicitur.

Medicina vniversalis, cum vanno chymica, Francof. 1662. et 1678. 8. vid. Geor. Ern. Stahlius in fund. chem. dogm. exper. pr. 2. tr. 2. p. 6. Metamorphosis planetarum, Jenae 1684. et Francof. 1700.

Joannes d'Espagnet, Senator Tolusanus.

Arcanum opus philosophiae Hermeticae, inter meliores libros alchymicos refertur. Idiome German. Lips. 1685.

La philoſophie naturelle des anciens retablie en ſa pureté.

JOANNES GERHARDUS, Med. Profeſſor Tubingenſis.

Panaceae Hermeticae aſſertio et defenſio, Ulmae 1640. 8.

Commentatio perſpicua in Lullii apertorium de lapide philoſophorum, Tubingae 1641. 8.

Decas quaeſtionum phyſico-chemicarum de metallis, ibid. 1643.

Exercitationes in Gebri libros duos ſummae perfectionis, cum analyſi partis practicae Raymundi Lullii in teſtamento, ibid. 1653. et 1689. 8. vid. Borellus in bibliotheca chemica.

JOSAPHAT FRID. HAUTMORTTON (JOANNES HARPPRECT) Svevus, qui Sendivogii filium ſe nominavit, vid. Olai Borrichii conſpectum ſcriptorum chymiae illuſtrium p. 35.

Dritter Anfang der mineraliſchen Dinge, oder von dem philoſophiſchen Salz, nebſt der wahren praeparation des lapidis und der philoſophiſchen Tinctur, Amſterdam 1656. Sub falſo Amſtelodami titulo, in Germania 1657. recuſa eſt, et Norimb. 1727. Ex ruſtico minori compilatus eſt.

Lucerna ſalis philoſophorum, ſeu delineatio principii tertii mineralium Sedivogiani, ſive

five falis pontici, quod eft fubjectum vete-
rum fapientum, et clavis artis Gebricae, Am-
ftel. 1658.

Sudum philofophicum pro fecretis chymi-
cis perfpiciendis, pr. 2. fine loco 1660. Con-
tra Glauberum lucerna et fudum philofophi-
cum fcripta funt.

Widerlegung etlicher Glauberischen Schrif-
ten, von der Verbesserung der Metalle, Leipz.
1661.

ANDREAS CASSIUS, Med. Doct. Ham-
burgenfis. Inventor purpure mineralis eft,
eiusque tamquam egregii autoris, Geor. Ern.
Stahlius faepius meminit.

De triumphiratu inteftinali cum fuis effer-
vefcentiis, Groeningae 1668. 4.

De extremo et perfectiffimo naturae opifi-
cio, ac principe terrenorum fidere, auro,
de admiranda eius natura, generatione, af-
fectionibus, effectis, atque ad operationes
artis habitudine, cogitata, nobilioribus ex-
perimentis illuftrata, Hamburgi 1685. 8.

HENRICUS DE BATSDORF

Filum Ariadnes, Gothae 1690. et 1718.
in quo libro multos alchemicorum errores
autor detegere conatus eft.

EDMUNDUS DIKINSON, Anglus, Med.
Doctor.

Chryfopoea, five quinteffentia philofopho-
rum, Oxoniae 1705. 8.

Epiftola chymici argumenti.

Physica vetus et vera.

GABRIEL CLAUDERUS, natus Altenburgi 1633. Archiater Ducis Saxon. obiit 1690.

Tract. de Cinnabari nativa Hungarica, longa circulatione in maiorem efficaciam fixata et exaltata, Jenae 1684. 4.

Tract. de tinctura vniversali, seu lapide philosophorum, Altenb. 1668. 4. Norimb. 1736.

JACOBUS TOLLIUS.

Manuductio ad coelum chymicum.

Idiomate Germ. mit Anmerkungen und Tollii Lebens-Beschreibung, Nürnb. 1752. 8.

JOAN. FRID. DE GRABAUS, Tribunus militum, et praesidii Mitaviensis praefectus. In certamine singulari occubuit.

Philosophische Gedanken von dem Stein der Weisen, Leipz. 1718. et 1726.

ANONYMUS (NEIDHOLD)

Alchemia denudata et revisa, Stralsundae 1728. 8. Editio aucta, cum anexa descriptione arenae auriferae prope Zwickiaviam, Lips. 1769. pr. 2. 8.

JOAN. CHRISTIAN. ORSCHAL, (nomen fictum est.)

Tract. de sole sine veste, cum appendice de fluxu purpureo, seu vitro rubro, sine loco 1739. 4. Hunc libellum laude sua nequaquam privan-

vandum esse, Geor. Ern. Stahlius in fund. chem. dogm. experimentalis pr. 3. tr. 2. p. 148. iudicavit.

Wunder drey, oder Beschreibung dreyer Particularien, Cassel 1753. 12.

Oevres metallurgiques, contenants l'art de fonderie, et traités de liquation et maceration, et de trois merveilles, à Paris 1760. 12.

W. S. C. HIRSCHINGIUS.

Versuch physicalisch chymischer Lehr-Begriffe, zu möglicher Prüfung des Wesens und der Würkungs-Art des Metall verwandelten Meisterstücks, Leipz. 1754.

NEIDHARD, Pharmacopoeus. Dogmata eius, cum Jo. Kunckelii placitis conspirantia, ad providum principiorum metallicorum scrutinium occasionem subministrare possunt.

Chymischer und alchymischer Particulär-Zeiger, oder treuer Unterricht von den Silber- und Goldmachen, Nürnberg 1726. 8.

Confirmirter und concentrirter chymischer Zinnober Particulär-Zeiger ibid. 1760. 8. Editio aucta, Lipsiae 1769. 8.

HERMANN FICTULD

Chymisch philosophischer Probierstein pr. 1. Frankf. 1740. 8. pr. 2. ibid. 1753. 8.

Hermetischer Triumphbogen, ibid. 1749. 8.

Hermetica victoria, ibid. 1750. 8.

Abhandlung von der Alchymie und derselben Gewißheit, Erlangen 1754 8.

Turba philosophorum, Francof. 1763. 8.
Chymische Schriften, ibidem eodem.

HENRICUS DE NEUSSENSTEIN.

Universal- und Particular-Processe, Wien 1754.

JOAN. ANTONIUS MOSCHEROSCH DE WISTELHEIM.

Nützliche Ermahnungen an die Anhänger in dem studio der hermetischen Philosophie, &c. Leipz. 1764. 4.

ANONYMUS.

Neue Sammlung einiger alten und sehr rar gewordenen philosophischen und alchymischen Schriften, Wien 1767. 8.

Caput VI.

DE CHYMIAE MECHANICAE SCRIPTORIBUS.

Praeter iam citatos huius disciplinae scriptores, sequentes in hunc censum veniunt.

ANTONIUS NERUS, Sacerdos.

De arte vitraria libri VII. Florentiae, idiomate Italico.

L'Art de la verrerie de Neri, Merret et Kunckel, à Paris 1752. 4.

CHRISTOPHORUS MERRETTUS, Britannus, Med. Doctor et Societ. Reg. Scientt. Bri-

Britan. Sodalis. Obſervationes et notae in Neri libros de arte vitraria, in quibus omne gemmarum artificialium, encauſtorum et laccarum artificium explicatur, Amſtel. 1668 8.

Antonii Neri librum de arte vitraria ex Italico ſermone in Latinum transtulit, et commentario auxit. Vtrumque obſervationibus accuratiſſimis Joan. Kunckelius ditans, vera corroboravit, falſa emendavit, et plures difficultates removit.

Ehrenfried Waltherus de Tschirnhausen, Germanus.

Intimatio ſingularis novaeque imitationis artis vitrariae, in actis eruditorum Lipſienſibus 1696. p. 345.

Haudiquer de Blancourt, Gallus.

L'art de la verrerie, à Paris, 1718. 12.

Stephanus Franciscus Geoffroi, Med. Doctor, et Chemiae Profeſſor Pariſienſis, obiit 1752.

Commentarii de vitro et vitri fabrica, et Dn. Reaumur commentarii de porcellana et de vitro ex illa facto. Videantur Memoires de l'Academie Royale des ſciences, à Paris 1737. 1744. 1727. 1729. 1739. 1743.

Adrianus Junius, Batavus, Med. Doctor, et Gymnaſii Harlemenſis Rector, natus Hornae 1512. denatus 1575.

Tractatus de pictura veterum. Hunc librum infiniti laboris Herm. Boerhaave in chem. theoret. p. 59. nominavit.

ANONYMUS.

Gründlicher Unterricht von der Färbekunst, Frankf. und Leipz. 1762.

ANONYMUS.

Neuentdeckte Laquirkunst, Dreßden 1743. 8.

J. D. R.

Tractat von Firnissen, Laquir- und Mahler-Künsten, Breßlau 1744.

LE JISUGO

Gründlicher Unterricht von dem Gold- und Silberdrath ziehen, vergülden, plätten und Spinnen, wie auch von dem Schmelzen der Metalle, Lübeck 1744.

M. HELLOT.

L'art de teindre les laines, &c. à Paris 1750. 12.

Idiomate Germanico, sub titulo: Hellots Färbekunst, oder Unterricht Wolle und wollene Zeuge zu färben, curante Dn. Kaestnero, Altenb. 1751. 12.

Commentarius de analysi Zinci, in actis Acad. Regiae Scientt.

FRIDERICUS HONDORPHIUS.

Beschreibung des Salzwerkes zu Halle in Sachsen, Halae Magd. 1670. 4. recusa 1749. fol. In libro hoc ars salem communem coquendi, cum omnibus encheiresibus, exposita

ſita eſt. Certam ob cauſſam libris rarioribus accenſetur.

WILLIAM BROWNRIGG, Anglus.

Art of making commun ſalt, Lond. 1748. 8. Idiomate Germanico, curante Dn. F. W. Heun, Lipſ. 1776.

D'ARCLAIS DE MONTAMY.

Abhandlung von den Farben zum Porcellain- und Emaille Mahlen, und von der Verfertigung des Porcellains und Spiegel-Glaſes ꝛc. ex idiomate Gallico in Germanicum translata, Lipſiae 1767. 8.

PETRUS WARREN, Anglus.

Genuine account of the manner of making beſt Ruſſia Pot aſhes, Lond. 1653. 4.

MARQUIS DE COURTIVRON.

Arts des forges et fourneaux à fer, avec le traité de fer par Swedenborg, à Paris 1762. curante Dno. Buchy.

M. GALLON.

L'art de convertir le cuivre rouge en jeune, au moyen de la pierre calaminaire, de le fondre en tables, de le battre ſur le martinet, et de le tirer a la filiere, à Paris 1764.

ANONYMUS

Nachricht von den metalliſchen Gläſern, und der Verglaſung des Goldes in den amavſis, Leipz. 1767. 8.

Caput VII.

DE CHEMIAE PHARMACEUTICAE SCRIPTORIBUS.

JACOBUS SYLVIUS, Gallus, natus Ambiani 1492. denatus Paris. 1555.

Tractatus de medicamentorum simplicium delectu, praeparationibus et mixtionis modo, Lugd. 1555.

In libro hoc complures Pharmacopoeorum errores autor ostendit.

LEONHARD. FUCHSIUS, natus Wemdingae, Rhetiae oppido, 1501. Med. Prof. Tubingensis, denatus 1566.

De compositione medicamentorum, Lugd. 1563. 12. Hos magis prolixos, quam exactos esse, Herm. Conringius in introd. in artem med. c. XI. p. 369. iudicavit.

VALERIUS CORDUS, Simmeshusio Hassus, natus 1515. denatus Romae 1544.

Hunc autorem magnis laudibus H. Conringius l. c. p. 375. extulit. Annotationes in Pedacii Dioscoridis l. V. de materia medica, Tiguri 1561. fol.

Dispensatorium pharmacorum omnium, quae in vsu potissimum sunt, Francof. 1589. 1592. et 1612. fol. Auctum ibid. 1666. fol. Lugd. Bat. 1627. 12. Paris. 1558. 12. Antwerp. 1568. 16.

Li-

Liber de artificiosis extractionibus, Tigur. 1561. fol.

Josephus Quercetanus (du Chêne) Armeniacus, Archiater et Consiliarius Regius, obiit 1609. Paracelsi assecla.

Pharmacopoea dogmatica restituta, Paris. 1607. 8. Giess. et Lips. eodem 8. Francofurthi eodem 4. Lips. 1613. 8. ibid. 1615. 4. Venetiis, 1614. 4. Genevae 1628. 8. Eadem cum Joan. Renodaei dispensatorio Galeno-chymico, Hanoviae 1631. 4. In hoc libro multa indocte et iactanter dicta esse, Herm. Conringius l. c. c. XI. §. 6. p. 370. iudicavit.

Joan. Fernelius, Gallus, natus Claramontii 1506. Archiater Regius, denatus Parisis 1558. Acri iudicio autor hic gavisus fuit, et scripta sua docte atque distincte exaravit. Herm. Conringius l. c. p. 241. et 369. Fernelius, inquit, vir experientissimus et magni iudicii atque ingenii fuit, et pharmaciam vsque adeo praeclare est persecutus, vt, omnibus aliis vnum illum praeferendum esse, censeam.

Pharmacia, cum Wilh. Plantii et Francisci Saguyerii scholiis, Hanoviae 1605. 12.

Hieron. Mercurialis, natus Forolivii 1530. Prof. Med. Pataviensis, denatus 1616.

Tract. de compositione medicamentorum, Venetiis 1590. Francof. 1591. et 1601. 8.

Joan-

JOANNES POPPIUS.

Wegweiser zu der chymischen Medicin, Lipsiae 1627. Recusus cum Agricolae notis, ibid. 1683.

ANDREAS MYNSICHTUS, Ducis Megapolitani archiater. Inter praecipuos pharmaciae autores Herm. Conringius l. c. c. XI. p. 377. illum retulit. Thesaurus et armamentarium medico-chymicum, cui adiunctum testamentum de aureo philosophorum lapide, Hamb. 1631. 4. Lubecae 1638. 4. ibid. 1646. 4. Lugd. 1645. 8. ibid. 1664. 8. et 1676. 8. Rothomagi 1651. 8. Francof. 1675. 8. Genevae 1697. 8.

CASPAR BAUHINUS, natus Basilae 1550. Medic. Prof. in Academia patria, denatus 1624.

Libri duo de medicamentorum compositione, Offenbaci 1610.

OSWALDUS CROLLIUS, WetteraHassus, Principis Anhaltini Medicus aulicus. Obiit 1609. Theophrasti assecla fuit, et teste Conringio l. c. p. 370. in proponenda medicamentorum compositione, non aeque in virium explicatione, fide dignum se gessit.

Basilica chymica, Francof. 1608. 1623. et 1647. 4. Marburgi 1611. Genevae 1631. 1635. 1643 et 1658. 8. Lips. 1643. 4. Joan. Hartmannus in eam commentatus est.

CURTIUS MARINELLUS, Venetus, Med. Doctor. Vera

Vera conficiendi pharmaca methodus, ſeu pharmacopoea Veneta, libri 2. Venetiis 1616. Hanoviae 1617.

JOAN. ZWELFERUS, Palatinus, natus 1628. Pharmacopoeus, dein Med. Doctor et Prof. Vindobonenſis, obiit 1668. Arbitrante Herm. Conringio l. c. p. 376. in diſpenſatorium Auguſtanum doctas et ſic ſatis accuratas animadverſiones edidit, niſi quaedam ad vivum reſecare, et laudatiſſimis quibusdam viris nimium inſultare, videatur.

Animadverſiones in pharmacopoeam Auguſtanam, vel pharmacopoea Auguſtana reformata; Vindob. 1652. Gudae 1653. 8. Roterod. eod. 8. Dortraci 1672. 4. Norimb. 1675. et 1667. Huic editioni pharmacopoea regia et mantiſſa ſpagyrica adiectae ſunt. Pharmacopoea Regia, cum mantiſſa ſpagyrica, vel diſpenſatorium abſolutiſſimum, Norimb. 1668. 1675. 1693. fol.

Diſcurſus apologeticus contra Tackenium et Verroy, Norimb. 1668. fol.

JOAN. SCHROEDER, Weſtphalus, natus 1600, Phyſicus Francofurthanus, obiit 1664. Operationes pharmaceuticas, Galenicis et Chymicis familiares, breviter et concinne propoſuit.

Pharmacia medico-chymica, Francof. 1641. 1672. aucta ibid. 1677. 4. Ulmae 1662. Lugd. Bat. 1672. 8. Norimb. 1693. Arbitran-

trante Schelhammero in notis ad Conringii introductionem in artem med. p. 391. multa manca et erronea continet. Frid. Hoffmannus, pater, in clave pharmaceutica, et Mich. Ettmüller in operibus medicis eandem emendarunt.

In idioma German. a Dno. Koſchwitzio translata, Norimb. 1692. et magna formularum farragine ditata ibid. 1740. et 1742. prodiit.

FRIDERICUS HOFFMANNUS, med. Doctor et Phyſicus Halenſis.

Clavis pharmaceutica Schroederiana, cum annotationibus, Halae Magd. 1665. 4. ibidem aucta et emendata, 1661. edita eſt.

LUCAS SCHROECKIUS, natus Auguſt. Vindel. 1646. Acad. Caeſ. N. C. Praeſes et Phyſicus Auguſtanus, obiit 1730. Zwelferum, nimium aliquando ſibi ſumentem, atque vltra ſphaeram vagantem, iuſtis animadverſionibus repreſſit.

Pharmacopoea Auguſtana reſtituta, ſive examen animadverſionum Joan. Zwelferi in diſpenſatorium Auguſtanum, eiusdemque mantiſſam hermeticam, Auguſt. Vindel. 1673. Pharmacopoeae Auguſtanae reſtitutae defenſio, ibid. 1675. 4.

CASPARUS HOFFMANNUS, Gotha Thuringus, natus 1572. Prof. Med. Altorfenſis, obiit 1648.

Tra-

Tractatus de medicamentis officinalibus, tam ſimplicibus quam compoſitis, cui paralypomena acceſſerunt, Pariſ. 1646. et 1647. Francof. 1667. 4. quae editio Pariſinae praeferenda eſt.

MOSES CHARAS

Pharmacopée Royale Galenique et Chemique, à Paris 1676. 4. Recuſa et aucta a Dno. le Monier, Lugd. 1753. 4. vol. 2. Idiomate latino, Genevae 1684. 4.

DANIEL LUDOVICI, Vinaria Thuringus, natus 1625. Archiater Saxon. Ducis, denatus 1680. Licet, ob multas parentheſes intercalatas, ſtilus eius paullo obſcurior ſit; attamen inter pharmaciae reformatores inſignem locum autor meretur. Teſte Chriſtoph. Schelhammero in addition. ad Herm. Conringii introd. in artem med. c. XI. §. VI. autoris noſtri pharmacia auro contra cara habenda eſt; cum in ea nihil falſi vel fucati, ſed omnia vera et ſincera reperiantur; ita vt, poſt Angelum Salam et Billichium, ingenioſiorem magisque peritum chymicum ſaeculum illud non viderit.

Pharmocopoea moderno ſaeculo applicanda, Gothae 1671. 12. ibid. 1685. 4. Hamb. 1688. et alibi v. c. Amſtelodami, Havniae, Lipſiae etc. multoties recuſa eſt.

Opera eius omnia, Francof. 1712. 4.

Diſſ.

Diss. de volatilitate salis tartari, Gothae 1674. 12. ibid. 1676. 12.

GEORGIUS BATEUS, Anglus, Archiater Regius.

Pharmacopoea Beteana, (id est ex Batei praxi desumta) procurante Dn. Shipton, Pharmacopoeo Londinensi, Lond. 1688. et 1691. 12. Lovanii 1752. 8. Idiomate Anglicano, curante Dn. Wilh. Salmone, Lond. 1694. et 1706.

STEPHANUS BLANCARDUS, Batavus, Med. Doctor. In multis cum Joanne Schroedero convenit.

Opera medica theoretico practica, tom. 2. Lugd. Bat. quorum prior diatriben de fermentatione, manuductionem ad chymiam et pharmaciam continet.

Theatrum chemicum, Lips. 1694.

JOAN. QUINCY, Anglus.

Cursus lectionum pharmaceuticarum, tam chymicarum, quam Galenicarum, idiomate Anglicano, Lond. 1723. 4.

A compleat english Dispensatory, Lond. 1742. 8. quae est editio duodecima. In linguam Gallicam translatum et insigniter auctum a Dn. Clausier, Paris. 1749. 4.

THOMAS FULLERUS, Med. Doctor.

Pharmacopoea extemporanea, sive praescriptorum sylloge, Lond. 1701. 12. ibid. 1710. 8. Amstel. 1709.

HYACINTHUS THEODORUS BARON, Med. Prof. Parisiensis.

Pharmacopoea Parisiensis, Paris. 1732. 4. Lausannae 1737.

M. MALOUIN, Med. Doctor Parisiensis.

Traité de Chymie, contenant la maniere de preparer les remedes &c. à Paris 1734. 8.

Chymie medicinale, ibid. 1750. 12. vol. 2. et 1755. 12.

Idiomate Germanico, Altenb. 1762. et 1764. 8. vol. 2.

GIOV. BATTISTA CAPELLO, Italus.

Lesscio farmaceutico-chimico, editio sexta, Venetiis 1751. 4. et 1754. Paris. 1734. 8.

ADOLPH. GOTTLOB RICHTER, Med. Doctor.

Tractatus medico-chymicus de corruptelis medicamentorum cognoscendis, Dresdae 1732.

CASPARUS NEUMANN, natus 1683. Pharmacopoeus celebris, Med. Doctor, chemiae practicae Prof. et Regis Borussorum a consil. aulicis, obiit 1737. oratione iusto prolixiore vsus est, caeteroquin inter chemicos exercitatissimos et fide dignos, suo iure, referendus est.

Praelectiones chemicae, curante J. C. Zimmermanno, idiomate Germanico, Berolini 1740. 4. In hac editione praelectiones de veronica, valeriana, axungia porcina, sevo bo-

bovino, vnicornu vero, viperis Italicis, aqua, et viridi aeris omiſſae ſunt.

Eaedem, procurante Chriſtoph. Henr. Keſſelio, tomis IV. Züllichoviae tom. 1. pt. 1. et 2. 1749. pr. 3. 1750. tom. 2. pr. 1. et 2. 1751. pr. 3. et 4. 1752. tom. 3. 1753. tom. 4. pr. 1. 1754. pr. 2. 1755. prodierunt,

Idiomate Anglicano, 1760. 4. Idiomate Batavico, Leeuwardae 1766. 8.

Lectiones de ſalibus alcalicis fixis et de camphora, Berol. 1727. 4.

— de nitro, ſulphure, antimonio et ferro, ibid. 1732.

— de ſale communi, tartaro, ſale ammoniaco et formicis, Lipſ. 1737.

Diſquiſitio de ambra griſea, Dresdae 1736.

GOTTFR. HENR. BURGHARD, Profeſſor Bricgenſis.

Wohleingerichtete Deſtillirkunſt, Breßlau 1748. aucta, ibid. 1754. 8. a Dno Wieglebio annotationibus aucta ibid. 1780.

JOAN. CHRISTIAN. BERNHARD.

Chymiſche Verſuche und Erfahrungen, aus Vitriol, Salpeter, Ofenruß, Queckſilber, Myrrhen, Peruvianer-Rinde und Fliegen-Schwämmen kräftige Arzeneyen zu machen, Leipz. 1755. 8. Baſilium Valentinum, Wellingium et Fabrum autor imitari videtur. Reſpectu ſpirituum acidorum mineralium, dulcatorum et naphtharum obſervationes haud

com-

contemnendas proposuit: At in enumeratis curationibus subreptionis vitia subinde commisisse, et quandoque haud satis tuta adhibuisse, videtur.

M. Pyreaux, Med. Doctor.

Traite de Pharmacie moderne, à Paris 1751. 12.

Antonius Hein, Pharmacia rationalis, Lips. 1757.

Ludov. Gottfr. Klein, natus 1716. Comitis Erbacensis Archiater et a consiliis, obiit 1757.

Selectus rationalis medicaminum, Francof. et Lips. 1756. 8.

Andreas Joannes Retzius, Med. Doctor.

Epitome elementorum pharmaciae, in usum praelectionum academicarum, idiomate Svecico, Holmiae 1769. 8.

Primae lineae pharmaciae, ex Svecico idiomate in Latinum versae, Goettingae 1771.

William Levis.

Cours of practical chymistry, Lond. 1746. 8.

Connoissance pratique des medicamens les plus salutaires, simples et composées, officineaux et extemporanés &c. traduité de l'Anglois, avec des augmentations de l'editeur,

à Paris 1774. Geschichte der Farben, Zürch 1766. 8.

Physicalisch-chymische Abhandlungen und Versuche zu der Beförderung der Künste, Handwerker und Manufacturen, ex Anglico translata 1767.

JOAN. ANDR. MURRAY, Med. Prof. Goettingensis.

Apparatus medicaminum, tam simplicium quam praeparatorum et compositorum, in praxeos adiumentum consideratus, vol. 1. Goett. 1776. Dispensatoria Londinense atque Edinburgense Dn. Autor pro fundamento posuit. Est opus perutile.

APPENDIX I.

DE PHARMACIIS AC DISPENSATORIIS VSITATIORIBUS.

Dispensatorium Austriaco VIENNENSE, Vindobonae 1729. fol. 1756. fol.

Pharmacopoea AUSTRIACA PROVINCIALIS, ibid. 1774.

Dispensatorium PRAGENSE, 1739. fol.

Pharmacopoea AUGUSTANA, August. Vindel. 1684. et 1694. Renovata ibid. 1714. fol.

Pharmacopoea PALATINA, collegii Med. Palatini cura, Manhemii 1767. 4.

Dispensatorium BRANDENBURGICUM 1713. Notis illustrata a Fagino (Andr. Buchnero) Erford. 1735. et 1747. fol.

Dispensatorium WURTENBERGENSE, Studgardiae 1740. 1750 et 1760. fol. cum medicamentorum taxa, qua editio recentissima caret.

Phar-

Pharmacia rationalis societatis cuiusdam medicae, fasciculi VI. Castellis duo. priores 1779. reliqui 1780. prodierunt. Observationibus chymicis et practicis perutilibus exornata est.

Dispensatorium PARISIENSE, sub titulo codicis medicamentarii, quinquies editum. Recentissima editio 1758. in lucem prodiit.

Pharmacopoea ARGENTORATENSIS, 1725. A collegio medico revisa, atque ad hodiernum vsum accommodata, Argentor. 1757.

Dispensatorium LONDINENSE, Lond. 1746. 8. A Dno. Pemberton in idioma Anglic. translatum et notis auctum, ibid. 1748. 8.

Pharmacia Collegii Medici LONDINENSIS, Lond. 1757. 8. Francofurthi 1761. 8. Idiomate Gallicano, Paris. 1761. 4. 1763. et 1771.

Pharmacopoea collegii medici EDENBURGENSIS, 1752. et 1756. 12. Bremae 1758. 8. et 1766.

Dispensatorium generale, versionem Londinensis et Edenburgensis pharmacopoearum, nec non illius quae Regio Edenburgensi nosocomio inservit, continens, idiomate Anglic. Lond. 1753. 12.

Neuverbessertes Dispensatorium, in welchem alles zu der Apothekerkunst gehörige, nach dem Londner und Edenburgischen Pharmacopoeen, mit practischen Warnehmungen vorgetragen wird, pr. 1. Hamb. 1768. 8.

Dispensatorium HOLMIENSE 1686. 4.

Pharmacopoea SVECICA, a collegio medico exarata, Holmiae 1775. 8. revisa, Vpsal. 1780.

Dispensatorium HAVNIENSE, edente Dno. Bartholino, 1658. 4.

Pharmacopoea DANICA, a Collegio Hafniensi conscripta, Hafniae 1772. 8.

Pharmacopoea HELVETICA, pr. 2. Basil. 1771. fol.

Pharmacopoea LEIDENSIS, Lugd. Batav. editio tertia, 1751. 8.

Di-

Dispositorium universale, a meritissimo Dn. Dan. Wilh. Triller Med. Prof. primar. Wittenbergensi, Concinnatum, Francof. ad Moen. 1764. tom. 2. 4.

APPENDIX II.

AUTORUM ET LIBRORUM SUPRA OMISSORUM.

PETRUS BONUS, Margarita novella, seu introductio in artem chemicam, Ursell. 1602. 8.

FRANCISC. BERTOLDUS, Encyclopaedia hermetico-dogmatica, 1619.

P. THIBAUT, Cours de Chymie, a Paris 1667. 8. Thy art of chymistry, Lond. 1668. 8.

NIC. DE FEBURE, Pharmacop. Reg. traité de la chymie idiom. Germ. sub tit. Chymisches Kleinod, Nürnb. 1672. und chymischer Handleiter, ibid. 1676. 8.

DAVID VAN DER BECKE, Barnerus castigatus, Hamb. 1675.

CAROL. LUDOV. MAETS, Chymiae rationalis prodromus, Lugd. Bat. 1684. 8.

LE MORT, Chemiae vera nobilitas et utilitas, Lugd. Bat. 1696. 8. compendium chemicum, ibid. 1682.

ANDR. PETERMANN. Chymia, Lips. 1708.

M. SENAC, Nouveau cours de Chymie suivant les principes de Newton et de Stahl, à Paris 1723. 12.

VALENTINUS KREUTERMANN, wohlerfahrner Chymist, Leipz. 1729. 8.

JAM. MILLER, New course of Chymistry, Lond. 1751. 8.

